

INFORME
ANY 2002

OFICINA DE
DEFENSA DELS
DRETS DEL
MENOR

(ODDM)

ÍNDIX

1. Introducció.....	3
2. Legislació de l'ODDM.....	5
3. Pressupost i personal.....	11
4. Accions realitzades (Competències de l'ODDM).....	12
PRIMERA.- Supervisar les administracions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les entitats privades que presten serveis als menors dins el territori de les Illes Balears, per verificar el respecte als drets dels menors i orientar-ne les actuacions cap a la seva defensa i promoció.....	12
SEGONA.- Rebre i tramitar les queixes i denúncies, d'acord amb el Decret 16/1997, sobre situacions d'amenaça i/o vulneració dels drets dels menors que li siguin presentades.....	18
ANNEX 1	30
TERCERA.- Promoure i facilitar l'aplicació i difusió dels convenis, recomanacions internacionals i legislació nacional sobre els drets.....	31
CUARTA.- Proposar adaptacions i reformes de procediments, reglaments o lleis, per a la defensa eficaç dels drets dels menors, i procurar la millora constant dels serveis dirigits a l'atenció dels menors en l'àmbit de les Illes Balears.....	53
CINQUENA.- Dur a terme la coordinació interdepartamental dels temes i matèries relacionats amb els menors i els seus drets.....	57
SISENA.- Promoure davant el Consell de Govern les disposicions normatives adequades per al desenvolupament i efectivitat dels drets del menor en l'àmbit territorial de la comunitat.....	61
SETENA.- Procurar els mecanismes de control adequats per assegurar l'acompliment en tot el que afecta els drets dels menors a les Illes Balears.....	63
VUITENA.- Fomentar la planificació integral o sectorial de les matèries que afecten els drets i la protecció dels menors i supervisar-ne l'execució.....	67
NOVENA.- Aquelles altres de naturalesa anàloga a les anteriors, i no exercida per cap altre òrgan de l'Administració, que la consellera de Benestar Social li encomani.....	102
5. Conclusions.....	103
6. ANNEXE 2: Convenció sobre els drets de l'infant.....	107

1. INTRODUCCIÓ:

Fidels a l'estructura de l'informe d'anys anteriors, exposam les actuacions de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor (ODDM) durant l'any 2002 per fer complir el que exigeix l'article 7.3 del Decret 16/1997, de creació de l'ODDM.

Continuen augmentant les intervencions de l'ODDM referents a queixes i denúncies dels ciutadans sobre possibles vulneracions de drets de menors de la nostra comunitat, si bé amb un increment més raonable que en anys anteriors. Per això volem entendre que estam fent un servei a la nostra comunitat i que aquesta ho valora.

Volem destacar la cooperació tant dels ajuntaments —independentment del seu color polític— i de les diferents administracions —amb destacades excepcions insulars— com d'organismes i entitats privades, que s'ha traduït en una demora menor en el temps de resposta als requeriments de l'ODDM.

El fet que des del setembre l'ODDM disposi d'un nou local independent al carrer de Jeroni Antich, 5, de Palma, ha permès millorar la qualitat de la feina i el grau de satisfacció de l'equip en minvar les interferències en la realització de les tasques que li son pròpies. Tot això ha permès la desaparició de confusions en el ciutadà envers l'organisme que l'està atenent. Tot això facilita les seves reclamacions, si n'hi ha, o la identificació dels professionals que l'atenen.

En cara que han augmentat, continuen essent mínimes les demandes específiques de ciutadans i ciutadanes de Menorca; de dos expedients de l'any passat ha augmentat a cinc, més cinc consultes telefòniques i una visita a la seu de l'ODDM; d'Eivissa hem passat de dos expedients i tres consultes telefòniques de l'any anterior, a tres expedients; tres consultes telefòniques i una visita a la seu de l'ODDM i de Formentera un expedient.

Les dades i els percentatges amb relació a l'any anterior de les actuacions en les funcions que són competència de l'ODDM han estat els següents:

PRIMERA: Supervisar les administracions públiques de les Illes Balears i les entitats privades que presten serveis als menors dins el territori de les Illes Balears per verificar el respecte als drets dels menors i orientar-ne les actuacions envers la seva defensa i promoció:

Nombre total de reunions: 42 (+7%)

Nombre total de visites: 32 (+59,3%)

Total de l'anàlisi de documentació d'entitats privades: 4 (+25%)

SEGONA: Rebre i tramitar les queixes i les denúncies sobre situacions d'amenaça i/ o vulneració dels drets dels menors que li siguin presentades:

Nombre d'expedients de 2002: 142 (+13%)

Nombre de situacions de 2002: 628 (+40%)

Nombre de situacions relacionades amb:

- integració social i protecció jurídica: 343 (cosa que representa el 55%)
- educació i cultura: 83 (13%)
- salut i maltractaments: 134 (21%)
- queixes o denúncies sobre el funcionament de les administracions i/ o les entitats privades: 68 (11%)

Cal tenir en compte que un expedient pot incloure diverses situacions i no totes les situacions tenen un expedient obert.

TERCERA: Promoure i facilitar l'aplicació i la difusió dels convenis, les recomanacions internacionals i la legislació estatal sobre els drets dels menors:

Nombre total d'accions realitzades: 146 (-5,4%)

QUARTA: Proposar adaptacions i reformes de procediments, reglaments o lleis per a la defensa eficaç dels drets dels menors i procurar la millora constant dels serveis dirigits a l'atenció dels menors en l'àmbit de les Illes Balears:

Nombre de documents revisats amb propostes: 9 (+11%)

Nombre de protocols elaborats: 3 (-77%) / Total: 12 (-43%)

CINQUENA: Dur a terme la coordinació interdepartamental dels temes i de les matèries relacionats amb els menors i els seus drets:

Nombre total d'entitats amb les quals hi ha hagut relació: 1.142 (-32%)

SISENA: Promoure en el Consell de Govern les disposicions normatives adequades per al desenvolupament i l'efectivitat dels drets del menor en l'àmbit territorial de la comunitat: No s'ha realitzat cap proposta al Consell de Govern.

SETENA: Procurar els mecanismes de control adequats per assegurar el compliment en tot el que afecta els drets dels menors a les Illes Balears:

- Totes les actuacions reflectides als apartats anteriors han permès engegar els mecanismes de control necessaris per assegurar el compliment dels drets del menor a tots els àmbits.
- Les fitxes corresponents a campanyes de sensibilització per respectar els drets dels menors (article 14 del Decret 16/1997, de creació de l'ODDM) a la pàgina web: oddm.caib.es, han estat 4 (-33,33%)
- El fons documental i material formatiu (tal com es preveu en l'article 15 del Decret 16/1997, de creació de l'Oficina), degudament actualitzat per a l'assessorament i el préstec a les persones i les entitats sol·licitants, disposa de 662 documents (+43%).
- Assistència a cursos del personal: 9 cursos (+33,33%)

VUITENA: Fomentar la planificació integral o sectorial de les matèries que afecten els drets i la protecció dels menors i supervisar-ne l'execució:

- inici del projecte d'assistència jurídica als nins maltractats amb ABADIM
- inici del projecte de participació infantil amb T.S.9 Creatius de Serveis
- inici de l'estudi de qualitat de l'atenció als menors amb la UIB
- Estudi de guarderies d'Eivissa i Formentera
- Presentació a la Comissió Interinsular de Protecció de Menors del treball de la Comissió Tècnica del telèfon 112. (increment del 75%)

NOVENA: Aquelles altres de naturalesa anàloga a les anteriors i no exercides per cap altre òrgan de l'Administració que la consellera de Benestar Social li encomani.

Preguntes amb resposta oral (0); sol·licitud de documentació (0); resposta escrita (1) i compareixences (0) des del Parlament (-90%)

Des d'aquest informe tornam a fer una crida a tots els organismes, institucions i entitats públiques i privades perquè facin prevaler veritablement l'interès superior del menor en les seves actuacions i fomentin la participació d'infants i joves en tots els assumptes que els afectin, tenint en compte la seva opinió segons l'edat i la maduresa. D'aquesta manera contribuirem entre tots a gaudir d'una societat balear cada vegada més democràtica i més justa. De la mateixa manera s'ha d'entendre i atendre la importància de la cooperació internacional per millorar les condicions de vida dels infants a tots els països, en particular als països en desenvolupament. Així contribuirem entre tots a gaudir d'un món millor. Recordem que ja l'any 1959 l'Assemblea General de l'ONU votava una resolució que proclamava la Declaració dels Drets dels Nins, amb la consideració que la humanitat deu el millor que pot donar a nins, nines i joves, amb la finalitat de proporcionar-los una infància i una joventut felices.

2. LEGISLACIÓ DE L'ODDM

Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menors a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. (actualitzat el dia 17 de març de 2000)¹.

CAPÍTOL I Objecte i naturalesa

Article 1. Objecte.

És objecte del present reglament la creació i la regulació del funcionament de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 2. Naturalesa Jurídica

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor és un òrgan de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que, amb dependència directa de la conselleria que tengui atribuïdes competències en matèria de benestar social², encara que amb total autonomia funcional i de gestió, vetlarà per la defensa i promoció dels drets del menor.

Article 3. Àmbit

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor vetlarà pels drets dels menors que es trobin dins el territori de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. D'acord amb l'ordenament jurídic que sigui d'aplicació, podrà estendre la seva defensa als drets dels menors residents a les Illes Balears, que es trobin fora del seu territori.

CAPÍTOL II Competències

Article 4. Competències

1. Correspon a l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears l'exercici de les funcions següents:

¹ Decret 16/1997, de 30 de gener (BOIB núm. 21 de 18-2-1997), modificat per Decret 83/1998, d'11 de setembre (BOIB núm. 121 de 22-9-1998) i per Decret 25/2000, de 25 de febrer (BOIB núm. 29 de 7-3-2000).

L'Ordre de Presidència del Govern de 16 de març de 2000 que estableix l'estructura orgànica de la Conselleria de Benestar Social (BOIB núm. 34 de 17-3-2000) estableix a l'article 6, paràgraf segon: «L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor, òrgan de naturalesa administrativa, amb autonomia funcional i de gestió per la defensa i promoció dels drets del menor, queda adscrita a la Conselleria de Benestar Social».

² L'Ordre del president de les Illes Balears de dia 16 de març de 2000 que nomena els membres del Govern de les Illes Balears (BOIB núm. 34 de 17-3-2000), nomena a la Sra. Fernanda Caro Blanco consellera de Benestar Social.

- a) Supervisar les administracions públiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i de les entitats privades que prestin serveis als menors dins el territori de les Illes Balears, per verificar-ne el respecte als drets dels menors i orientar les seves actuacions envers la seva defensa i promoció.
 - b) Rebre i tramitar, d'acord amb el present Decret, les queixes i els greuges sobre situacions d'amenaça i/o vulneració dels drets dels menors que li siguin presentats.
 - c) Promoure i facilitar l'aplicació i difusió dels convenis, recomanacions internacionals i legislació nacional sobre els drets dels menors.
 - d) Proposar adaptacions o reformes de procediments, reglaments o lleis, per a la més eficaç defensa dels drets dels menors, i procurar la constant millora dels serveis adreçats a l'atenció dels menors dins la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
 - e) Dur a terme la coordinació interdepartamental dels temes i matèries relacionats amb els menors i els seus drets.
 - f) Promoure davant el Consell de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears les disposicions normatives adients per al desenvolupament i efectivitat dels drets del menor dins l'àmbit territorial de la nostra Comunitat.
 - g) Procurar els mecanismes de control adients per assegurar el compliment en tot el que afecta els drets dels menors a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
 - h) Fomentar la planificació integral o sectorial de les matèries que afectin els drets i la protecció dels menors, supervisant la seva execució.
 - i) Aquelles altres que de naturalesa anàloga a les anteriors, i no exercides per cap altre òrgan de l'Administració, li siguin encomanades per el/la conseller/a que tengui atribuïdes les competències en matèria de benestar social.
2. En cap cas l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor podrà intervenir en procediments vigents per a la resolució d'interessos individuals, la tramitació o resolució dels quals estigui encomanada a òrgans jurisdiccionals o que requereixin d'actuacions protectores encomanades a l'entitat pública competent.

CAPÍTOL III Estructura i funcions

Article 5. Estructura

L'Oficina per a la Defensa dels Drets del Menor estarà dotada dels mitjans personals i materials corresponents. Quant als mitjans personals, estarà integrada per:

- a) Un director: El càrrec de director de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor correspondrà a una persona de nacionalitat espanyola que tengui la condició política de ciutadà de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, major d'edat, que gaudeixi plenament dels seus drets civils i polítics i que tengui la formació i experiència personal necessàries per a l'exercici de les seves funcions i, en especial, per a la defensa i promoció dels drets del menor.

Aquest càrrec estarà assimilat a la condició d'alt càrrec de l'Administració de la CAIB, dependent de la conselleria que tengui atribuïdes competències en matèria de benestar social. Per això el nomenament d'aquest correspondrà, després de la

proposta prèvia del conseller o consellera que tengui atribuïdes competències en matèria de benestar social, al Consell de Govern de la CAIB³.

- b) Un equip tècnic. Compost, com a mínim, per un llicenciat en Dret, un psicòleg, un pedagog, dos treballadors socials i dos administratius.

Article 6. Incompatibilitats

1. La condició de director de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor és incompatible amb:
 - a) Qualsevol tipus de mandat representatiu.
 - b) La permanència en actiu en el Servei de qualsevol altra Administració pública o empresa privada.
 - c) L'afiliació a qualsevol partit polític o el desenvolupament de funcions directives o laborals en un partit polític o sindicat.
 - d) L'exercici de les carreres judicial o fiscal.
 - e) L'exercici de qualsevol activitat professional liberal o mercantil, excepte la docència no remunerada, i sempre que no afecti la dedicació a les funcions encomanades.
El director de l'Oficina, amb anterioritat a la presa de possessió del seu càrrec, ha de cessar en tota situació d'incompatibilitat en la qual es pogués trobar immers.
2. El personal al servei de l'Oficina quedarà afectat pel règim d'incompatibilitats general dels funcionaris al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 7. Funcions dels òrgans

- A) Director:
 1. Exercirà la representació institucional de l'Oficina.
 2. Impulsarà i supervisarà les actuacions encaminades a l'exercici de les competències de l'Oficina.
 3. Elaborarà informes periòdics al consellera de Benestar Social sobre l'activitat de l'Oficina i les queixes i recomanacions realitzades. Anualment elaborarà un informe al Consell de Govern, que serà igualment remès al Parlament.
 4. Establirà les prioritats d'objectius dins la política d'actuació de l'Oficina.
 5. Facilitarà els mecanismes de coordinació entre les institucions públiques afectades per la matèria.
- B) Equip Tècnic:
 1. Assessorarà els ciutadans i entitats sobre temes relacionats amb els drets dels menors.

³ El Decret 29/2000, de 3 de març (BOIB núm. 32 de 14-3-2000) estableix en l'article únic: «Es nomena el Sr. Javier Barés Marticorena director de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor». I la disposició final assenyala que «aquest Decret entrarà en vigor el mateix dia en què es publicarà».

2. Atendrà les denúncies i queixes, les tramitarà davant els organismes competents i en durà el seguiment.
3. Verificarà les situacions d'abús o incompliment dels drets dels menors.
4. Executarà els programes i accions que li siguin encomanades pel director de l'Oficina.

CAPÍTOL IV

Actuacions

Article 8. Denúncies i queixes

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor podrà iniciar investigacions d'ofici o a petició de particulars i, per tal d'assolir l'esmentada tasca, rebrà les denúncies i queixes que se li presentin.

Es podrà adreçar a l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor tota persona natural o jurídica, amb independència de la seva nacionalitat, residència o edat. Els membres del Parlament de les Illes Balears podran sol·licitar, motivadament, la intervenció de l'Oficina per a la investigació o aclariment d'actes, resolucions o conductes concretes que afectin els menors.

Article 9. Àmbits d'actuació

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor podrà, d'ofici o a instància de part, supervisar l'activitat relacionada amb matèria de menors que duguin a terme les administracions públiques que actuïn dins de l'àmbit geogràfic de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i dins el marc de competències del present Decret.

Quedaran inclosos dins l'àmbit d'actuació de l'Oficina qualsevol persona física, entitat, empresa, associació, fundació o qualsevol persona jurídica que utilitzi, actuï o presti serveis a menors d'edat dins de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 10. Tramitació

1. Tota queixa o denúncia es presentarà signada per l'interessat amb la suficient identificació, tant personal com dels fets objecte de la reclamació.
2. Les queixes quedaran degudament registrades i, una vegada analitzades, seran admeses o rebutjades motivadament. No s'entrarà a examinar individualment les queixes que estiguin pendents de resolució judicial.
3. Admesa la queixa, el director promourà, amb celeritat, l'oportuna investigació per a l'esclariment de l'objecte d'aquesta. En tot cas, reclamarà del cap de la dependència administrativa responsable del tema, informe que haurà de ser emès en el termini de 15 dies. La negativa o negligència respecte d'això, serà objecte de l'oportuna queixa davant la Conselleria que tenguí atribuïdes les competències en matèria de benestar social, sense perjudici de reflectir-ho a l'informe anual pertinent.

De la mateixa manera, es procedirà quan la queixa es refereixi al funcionament de centres o serveis privats, adreçant-se al director o responsable.

Article 11. Obligació de col·laboració

Tots els poders públics, així com qualsevol entitat privada que presti serveis als menors d'edat que rebin finançament públic, estan obligats a auxiliar a l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor en les seves investigacions i inspeccions.

A aquest efecte, per tal de comprovar o investigar una queixa, el personal de l'Oficina podrà personar-se en qualsevol dependència pública o privada afectada, per tal de verificar les dades necessàries, entrevistar-se amb les persones que trobi adequades o procedir a l'estudi dels expedients o documentació necessàries.

La informació rebuda pel personal de l'Oficina de Defensa del Drets del Menor tindrà caràcter reservat, sense perjudici que segons el que disposa la legislació vigent, hi hagi obligació de denunciar-ho davant les autoritats competents.

Article 12. Responsabilitats

1. Quan de les actuacions practicades es dedueixi que la queixa va ésser originada per l'abús, arbitrietat, error, negligència o omissió de personal al servei de l'Administració o d'un treballador del sector privat, l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor, podrà adreçar-se a l'afectat, fent-li constar el seu criteri en aquest aspecte. Igualment adreçarà escrit al seu superior jeràrquic, fent-li les suggeriments que trobi oportunes.
2. L'obstaculització a les investigacions mitjançant negatives, negligències o actituds adverses serà objecte d'informe especial per part de l'Oficina, i es donarà igualment trasllat al Ministeri Fiscal dels antecedents necessaris per a l'exercici de les accions oportunes.

Article 13. Notificacions i comunicacions

1. L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor informarà l'interessat o el que hagués realitzat la queixa, del resultat de les seves investigacions i gestions, així com de la resposta que hagués donat l'Administració o l'entitat implicada.
2. Igualment, es comunicarà el resultat positiu o negatiu de les seves investigacions a la dependència administrativa o entitat privada objecte d'aquesta.

Article 14. Promoció dels drets i estudis

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor realitzarà campanyes de difusió i sensibilització adreçades a la població en general o a col·lectius concrets, amb la finalitat d'estimular un millor compliment i respecte dels drets dels menors. Igualment, durà a terme, per si mateixa o amb la col·laboració d'altres entitats, els estudis necessaris per a l'avaluació del compliment dels drets del menor en el seu territori d'actuació; realitzarà i durà a terme les actuacions necessàries per a la seva millora.

Article 15. Informació i assessorament

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor informarà i assessorarà totes aquelles persones físiques o jurídiques que sol·licitin informació sobre temes objecte de les seves competències. A aquest efecte, es disposarà d'un fons documental i material formatiu degudament actualitzat per a l'assessorament i préstec a les persones i entitats sol·licitants.

Article 16. Cooperació

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor col·laborarà amb els organismes nacionals i internacionals dedicats a la promoció dels drets dels menors, en durà a terme el seguiment i es constituirà com a observatori al territori de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Prestarà la seva col·laboració bé com a membre de les comissions pertinents, bé com a executor o informador dels acords i decisions que s'hi prenguin.

Disposició addicional primera

Dins el catàleg de personal de la conselleria que tenguin atribuïdes les competències en matèria de benestar social, es realitzaran les escaients modificacions per a la creació i dotació de les places a ocupar pel personal al servei de l'Oficina, així com les previsions adequades per al seu proveïment.

Disposició addicional segona

La dotació econòmica necessària per al funcionament de l'Oficina, constituirà un centre de cost específic dins la conselleria que tenguin atribuïdes les competències en matèria de benestar social. Amb aquesta finalitat es procedirà a l'habilitació i modificació de crèdit necessàries.

Disposició addicional tercera

A l'efecte del present Decret s'entén per Administració pública, l'Administració autònoma i les administracions locals radicades al territori de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (consells insulars, mancomunitats i ajuntaments). A més, les entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculades a les administracions esmentades.

Disposició addicional quarta

Es faculta el/la conseller/a que tenguin atribuïdes les competències en matèria de benestar social a dictar la normativa adient per al desenvolupament del present Decret.

Disposició final

Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*.

3. PRESSUPOST I PERSONAL

El Pressupost de què ha disposat l'ODDM per al 2002 ha estat el següent:

CAPÍTOL	EUROS (% Increment respecte als pressuposts de 2001)
Capítol 2.Despeses corrents de bens i serv.	39.121'90€ (+3%)
Capítol 4.Transferències corrents.	30.050,61€ (+0%)
Capítol 6.Inversions reals.	90.151,82€ (+0%)
Total	159.324'33€ (+0'72%)

El personal amb què ha comptat l'ODDM ha estat:

CÀRREC/FUNCIÓ	DATA DE COMENÇAMENT	DATA D'ACABAMENT
Director	14-03-2000	
Llicenciat en dret	01-08-2000	
Administratiu	10-10-2001	
Treballadora Social	01-10-2001	
Treballadora Social	15-01-2002	

4. ACCIONS REALITZADES (COMPETÈNCIES DE L'ODDM).

Li corresponen les funcions següents:

PRIMERA. Supervisar les administracions públiques de les Illes Balears i les entitats privades que prestin serveis als menors dins el territori de les Illes Balears per verificar el respecte als drets dels menors i orientar-ne les actuacions cap a la seva defensa i promoció.

- S'han duit a terme un seguit de **visites i reunions** per millorar, aclarir, establir circuits d'intervenció, responsabilitat i actuacions amb relació als menors a les Illes Balears:
 - Una reunió amb la consellera de Benestar Social del Consell Insular d'Eivissa i Formentera i amb el Servei de Menors i el Centre d'Acollida de menors (CREM)
Data: 16 de gener de 2002
 - Una reunió amb l'Ateneu Alcari-Escola Viva
Data: 18 de gener de 2002
 - Una visita al CP Marian Aguiló
Data: 23 de gener de 2002
 - Una reunió amb l'Associació de Pares i Mares d'Alumnes (APIMA) i la Direcció del Col·legi Públic Es Vivero
Data: 24 de gener de 2002
 - Una visita al centre de Siloé
Data: 8 de febrer de 2002
 - Una reunió amb el Servei d'emergències 112
Data: 11 de febrer de 2002
 - Dues reunions al Col·legi La Porciúncula
Dates: 22 de febrer de 2002 i 4 de març de 2002
 - Dues reunions al Col·legi Aula Balear
Dates: 7 de març de 2002 i 24 de juny de 2002
 - Una reunió al Col·legi San Alfonso María de Ligorio
Data: 15 de març de 2002
 - Una reunió al Col·legi San José de la Montaña
Data: 22 de març de 2002

- Una visita al Centre de Activ@te, Programa Labor
Data: 22 de març de 2002
- Una reunió amb l'Associació Illes Balears d'Adopció AIBA
Data: 28 d'abril de 2002
- Una reunió amb Children's Liberty, associació de lluita contra l'explotació laboral infantil
Data: 18 de maig de 2002
- Dues reunions amb l'Associació Balear d'Ajuda a la Infància Maltractada (ABADIM)
Data: 29 de maig de 2002 i 10 de juliol de 2002
- Una reunió al Centre de Serveis Socials Ciutat Antiga
Data: 5 de juny de 2002
- Una reunió amb els Serveis Socials d'Atenció Primària (Comarca de Palma: Andratx, Bunyola, Campos, Lluçmajor, Marratxí, Sóller)
Data: 7 de juny de 2002
- Una reunió al centre Llars del Temple
Data: 19 de juny de 2002
- Una reunió amb l'Associació Néixer i Créixer
Data: 1 de juliol de 2002
- Una reunió amb la Direcció General d'Arquitectura
Data: 3 de juliol de 2002
- Una visita per conèixer el centre Llevant de Manacor
Data: 9 de juliol de 2002
- Dues reunions amb la Comissió Interinsular de Protecció de Menors
Dates: 10 de juliol de 2002 i 5 de setembre de 2002
- Una reunió al Col·legi Aula Balear
Data: 10 de juliol de 2002
- Una reunió amb la Direcció General de Cooperació
Data: 16 de juliol de 2002
- Una visita per a conèixer la UDSE Puig d'Es Bous
Data: 18 de juliol de 2002

- Una reunió amb l'ONG Bòsnia Viva
6 d'agost de 2002
- Una reunió amb l'Associació Pro-Presos
Data: 19 de setembre de 2002
- Dues reunions amb la nova coordinadora de la Fiscalia de Menors.
Dates: 4 d'octubre de 2002 i 29 de novembre de 2002
- Una reunió amb la Fundació Jovent
Data: 9 d'octubre de 2002
- Una reunió amb Creu Roja Joventut
Data: 9 d'octubre de 2002
- Dues reunions al CP de Pràctiques
Dates: 10 i 24 d'octubre de 2002
- Una reunió amb IRES
Data: 25 d'octubre de 2002
- Una reunió al IES Madina Mayurqa
Data: 7 de novembre de 2002
- Una reunió amb membres del Forunzhino (Fòrum Social Mundial per als Infants) de Porto Alegre (Brasil) i la Direcció General d'Ordenació i Innovació
Data: 18 de novembre de 2002
- Una reunió amb l'Associació de Dislèxia i Família (DISFAM)
Data: 21 de novembre de 2002
- Una reunió amb l'Àrea de compensació educativa de la Conselleria d'Educació i Cultura
Data: 10 de desembre de 2002
- Una reunió amb la Fundació d'Ajuda contra la Drogaaddicció (FAD)
Data: 13 de desembre de 2002

NOMBRE TOTAL DE REUNIONS: 42

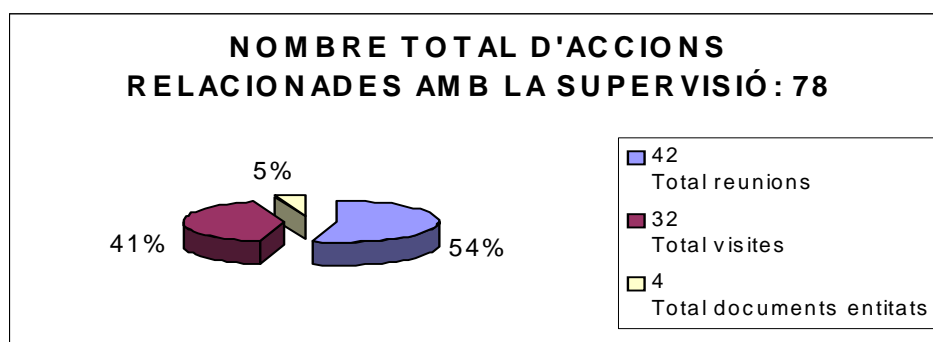
- S'han fet **visites de supervisió** als centres de menors, a les entitats, les associacions o els centres educatius següents:
 - Una a la guarderia Sa Lluna, d'Eivissa
Data: 5 de febrer de 2002
 - Una a la guarderia Ditets, d'Eivissa
Data: 5 de febrer de 2002
 - Una a la guarderia Mafalda, d'Eivissa
Data: 5 de febrer de 2002
 - Una a la guarderia Sacapuntas, d'Eivissa
Data: 5 de febrer de 2002
 - Una al Centre Infantil Garabatos, d'Eivissa
Data: 6 de febrer de 2002
 - Una a la guarderia Eduka, d'Eivissa
Data: 6 de febrer de 2002
 - Una a la guarderia Es Jardí, d'Eivissa
Data: 6 de febrer de 2002
 - Una a la guarderia Blancanieves, d'Eivissa
Data: 7 de febrer de 2002
 - Una a l'escola infantil Babypark d'Eivissa
Data: 7 de febrer de 2002
 - Una al jardí d'infants Cas Serres, d'Eivissa
Data: 8 de febrer de 2002
 - Una al jardí d'infància Mel i Sucre, d'Eivissa
Data: 8 de febrer de 2002
 - Una a l'escoleta de Santa Eulàlia, d'Eivissa
Data: 8 de febrer de 2002
 - Una a la guarderia Bebelin, d'Eivissa
Data: 11 de febrer de 2002
 - Una a la guarderia Barruguets, d'Eivissa
Data: 11 de febrer de 2002

- Una al jardí d'infància Colores, d'Eivissa
Data: 12 de febrer de 2002
- Una al centre infantil Pinocho, d'Eivissa
Data: 13 de febrer de 2002
- Una al jardí d'infants Sant Josep, d'Eivissa
Data: 13 de febrer de 2002
- Una a l'escola infantil municipal de Sant Joan, d'Eivissa
Data: 13 de febrer de 2002
- Una a l'escoleta Petits, d'Eivissa
Data: 14 de febrer de 2002
- Una a l'escoleta de Sant Antoni, d'Eivissa
Data: 14 de febrer de 2002
- Una al jardí d'infància Mi Primer Cole, d'Eivissa
Data: 14 de febrer de 2002
- Una al centre d'educació infantil Blaucel, de Formentera
Data: 15 de febrer de 2002
- Una al col·legi Virgen Milagrosa, de Formentera
Data: 15 de febrer de 2002
- Una a la guarderia P.Kes, d'Eivissa
Data: 18 de febrer de 2002
- Quatre al centre Es Fusteret
Dates: 12, 20 i 25 de febrer de 2002; 2 de maig de 2002
- Tres al centre socioeducatiu d'Eivissa (CREM)
Dates: 30 de maig de 2002, 12 i 31 de desembre de 2002
- Una a la guarderia Jazmín, de Mallorca
Data: 6 de novembre de 2002

NOMBRE TOTAL DE VISITES: 32

- S'ha realitzat la valoració de la supervisió del centre de menors Es Fusteret, iniciada l'any 2001. El protocol de valoració de la supervisió es va lliurar a la Direcció General de Menors i Família el 14 de maig de 2002.
- S'han lliurat les valoracions de la supervisió de les següents guarderies i escoles d'infants:
 - escoleta Petits, d'Eivissa, el 14 de novembre de 2002
 - guarderia Jazmín, de Mallorca el 4 de desembre de 2002
 - guarderia Sa Lluna, d'Eivissa, el 5 de desembre de 2002
 - escoleta de Santa Eulàlia, d'Eivissa, el 16 de desembre de 2002
 - guarderia Eduka, d'Eivissa, el 17 de desembre de 2002
 - guarderia Ditets, d'Eivissa, el 17 de desembre de 2002
 - jardí d'infants Cas Serres, d'Eivissa, el 17 de desembre de 2002
 - escola infantil municipal de Sant Joan, d'Eivissa, el 17 de desembre de 2002
 - guarderia Mafalda, d'Eivissa, el 18 de desembre de 2002
 - centre infantil Garabatos, d'Eivissa, el 18 de desembre de 2002
 - infantil Babypark, d'Eivissa, el 18 de desembre de 2002
 - guarderia Sacapuntas, d'Eivissa, el 19 de desembre de 2002
 - escoleta de Sant Antoni, d'Eivissa, el 19 de desembre de 2002
 - guarderia Es Jardí, d'Eivissa, el 20 de desembre de 2002
- S'ha analitzat la documentació relacionada amb els projectes, els objectius, la metodologia i els procediments, les activitats, els pressuposts, la normativa... lliurats per les següents entitats privades o públiques que presten serveis als menors dins el territori de les Illes Balears:
 - Associació Escola en Pau: Projecte Ramala.
 - Programa VALER: Educació sobre prevenció de la drogaaddicció d'Acció Familiar.
 - Manual pràctic per a la tramitació d'Adopcions Internacionals per Entitats Col·laboradores del Ministeri de Treball i Afers Socials.
 - Associació de Dislèxia i Família DISFAM

TOTAL ANÀLISI DE DOCUMENTACIÓ: 4

SEGONA. Rebre i tramitar les queixes i denúncies, d'acord amb el Decret 16/1997, sobre situacions d'amenaça i/o vulneració dels drets dels menors que li siguin presentades.

TIPOLOGIA DE SITUACIONS ATESES A L'ODDM (QUEIXES I DENÚNCIES)
(NOTA: apareixen en negre ta els casos pendents del 2001 i subratllats en negre els casos del 2002)

1. INTEGRACIÓ SOCIAL I PROTECCIÓ JURÍDICA: **12 + 331 = 343 (55%)**

1.1. SITUACIONS DE RISC: **6 + 131**

Situacions que el professional pot detectar, tant a la història personal i familiar com a l'entorn pròxim i social del menor.

1.1.1. Menors en risc: **3 + 100**

La Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor defineix el risc com a qualsevol situació que perjudiqui el desenvolupament personal o social del menor i que no requereixi de la tutela.

1.1.1.1. Toxicomania de progenitors: **8**

Consum recurrent de substàncies que dóna lloc a l'incompliment de les obligacions amb els fills.

1.1.1.2. Alcoholisme de progenitors: **8**

Consum recurrent d'alcohol que dóna lloc a l'incompliment de les obligacions amb els fills.

1.1.1.3. Maltractaments entre progenitors: **11**

Qualsevol acte d'agressió que tengui o pugui tenir com a resultat un dany o un sofriment físic, sexual o psicològic.

1.1.1.4. Desatenció: **1 + 25**

L'omissió d'una acció necessària per atendre el desenvolupament i el benestar físic i psicològic d'un menor.

1.1.1.5. Família desestructurada: **19**

Família amb patrons de relació incongruents i/o límits educatius mal definits i/o amb dificultat d'exercici dels rols parentals.

1.1.1.6. Absentisme escolar: **1 + 19**

Faltes d'assistència a l'escola; és "esporàdic" quan les faltes d'assistència són mínimes i es produeixen de forma ocasional al llarg del trimestre; és "intermitent" quan el nin o

la nina no assisteix a l'escola un o més dies durant diverses setmanes; és "crònic" quan el nin o la nina no assisteix tres o més dies de la setmana de forma reiterada; es "total" quan l'alumne ha abandonat prematurament el sistema escolar o assisteix ocasionalment al centre.

1.1.1.7. Problemes de comunicació dins la família: **1 + 10**
Dificultats en el procés d'interacció verbal i no verbal dins la família, que dificulten el desenvolupament d'una relació significativa entre el pare i la mare (o els tutors) i entre ells i els fills i entre els fills mateixos.

1.1.2. Menors en conflicte social: **3 + 30**
Menors que cometen fets tipificats com a delictes o faltes al Codi Penal o a les lleis penals especials, tenint en compte els efectes que produeixen en les seves relacions familiars i interpersonals i en el context social. També els menors que amb el seu comportament generen problemes de convivència en les seves relacions familiars i socials i en el seu context social.

1.1.2.1. Individual: **1 + 26**
Quan l'acció o l'omissió té relació amb només un menor.

1.1.2.2. Grupal: **1 + 4**
Quan l'acció o l'omissió té relació amb un grup de menors.

1.1.3. Secta: **1**
Conjunt de persones que professen una mateixa doctrina, la influència de la qual sobre el menor és perjudicial per al seu desenvolupament biopsicosocial.

1.2. MENORS AMB DISCAPACITAT: **1 + 7**
Menors amb restricció o absència de la capacitat física, psíquica o sensorial, sigui congènita o adquirida, que li impossibilita o li dificulta el desenvolupament de la seva activitat dins del que es considera normal per a un ésser humà.

1.3. NINS DE 0 A 3 ANYS QUE VIUEN AMB LES SEVES MARES A LA PRESÓ: **0**
Nins i nines de 0 a 3 anys, la mare dels quals està interna a la presó, i que viuen amb ella dins el recinte penitenciari.

1.4. ESTRANGERS: **1 + 17**
Menors d'altres països sense nacionalitat espanyola.

- 1.4.1. **MENORS IMMIGRANTS EN SITUACIÓ IRREGULAR: 1 + 10**
Menors en situació d'immigració clandestina o "sense papers" oficials d'estada al territori.
- 1.4.2. **REUNIFICACIÓ i REAGRUPACIÓ FAMILIAR: 7**
Dret dels infants i dels seus pares a sortir de qualsevol país i entrar en el propi, en vistes de la reunificació familiar o al manteniment de la relació entre pares, mares i fills.
Dret a la residència dels familiars d'estranger, que resideixi legalment a espanya, per reunir al grup familiar segons l'article núm. 16 de la Llei Orgànica 4/2000, de 11 de gener, sobre el drets i llibertats dels estrangers en Espanya i la seva integració social.
- 1.5. **EXPLOTACIÓ LABORAL DE MENORS: 1**
Assignació al menor amb caràcter obligatori de la realització continuada de treballs que excedeixen el límit de l'habitual, que haurien d'estar realitzats per adults, cosa que interfereix de manera clara en les activitats i les necessitats socials i/o escolars dels nins.
- 1.6. **DISCRIMINACIÓ: 4**
Distinció, diferenciació, infravaloració, tracte d'inferioritat o un càstig a un menor per raó de la raça, el sexe, l'idioma, la religió, la opinió política o d'altre índole, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, els impediments físics, psíquics o sensorials, el naixement o qualsevol altre condició del nin/a, dels seus pares o dels seus representants legals.
- 1.7. **HABITATGE: 2**
Problemes amb l'habitatge tant per males condicions d'habitabilitat o amuntegament, com per carència del mateix o desnonament.
- 1.8. **MENORS DESAPAREGUTS: 9**
Menors que es troben en parador desconegut o han estat arrabassats a la persona que té la seva custòdia.
- 1.8.1. **Fugues: 7**
Fet d'escapar-se o evadir-se d'una situació o lloc determinat (casa, família, internament, centre d'acollida, etc.)
- 1.8.2. **Subtraccions: 2**
Allunyament del menor, per part d'un tercer, de l'esfera dels pares, tutors o guardadors, als quals els hi correspon la guarda legal, sense consentiment d'aquests.

1.9. FIGURES JURÍDIQUES DE PROTECCIÓ: **3 + 108**

Definicions legals específiques de protecció de menors, que determinen els elements o característiques típiques d'aquestes figures.

1.9.1. Adopció: **1 + 9**

Figura jurídica que produeix entre els adoptants i l'adoptat un vincle de filiació mitjançant una decisió judicial, al mateix temps que desapareixen –llevat d'alguns casos excepcionals– els vincles jurídics entre l'adoptat i la seva família anterior.

1.9.1.1. Nacional: **2**

1.9.1.2. Internacional: **1 + 7**

1.9.2. Tutela i assumpció de tutela per ministeri de la Llei: **8**

Tutela: autoritat conferida a algú per tenir cura del menor i els seus béns.

Tutela per ministeri de la Llei: responsabilitat que incumbeix als serveis de menors dels consells insulars quan aprecien que un menor es troba en situació de desemparament.

1.9.3. Acolliment: **13**

L'acolliment familiar i l'acolliment residencial són l'instrument pels quals es materialitza la tutela administrativa o la guarda.

1.9.3.1. Acolliment familiar: **10**

L'acolliment familiar produeix la plena participació del menor a la vida de família i els acollidors tenen l'obligació de vetllar per ell, tenir-lo a la seva companyia, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una educació integral.

1.9.3.2. Acolliment institucional: **3**

Integració del o la menor, amb caràcter provisional, en un centre, residència, llar funcional, institució pública o entitat col·laboradora amb la finalitat de rebre atenció, educació i formació, necessàries i en la que, s'exerceix la guarda pel director del centre on sigui acollit.

1.9.4. Guarda: **15**

Obligació de vetllar per un menor, tenir-lo en la seva companyia, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral.

- 1.9.5. **Pàtria potestat: 2 + 51**
Quan els fills no emancipats estan sota la potestat del pare i la mare. Comprèn els deures i les facultats següents: vetlar per ells, tenir-los en la seva companyia, alimentar-los, educar-los i procurar-los una formació integral. Representar-los i administrar els seus béns.
- 1.9.5.1. **Custòdia: 11**
Tenir cura i vigilància d'un menor i administrar els seus béns.
- 1.9.5.2. **Aliments: 7**
S'entén per aliments tot el que és indispensable per al manteniment, l'habitació, el vestit, l'assistència mèdica, l'educació i la instrucció i els costos de l'embaràs i el part, mentre no estiguin coberts d'una altra manera.
- 1.9.5.3. **Visites: 1 + 26**
Acords que regeixen els encontres entre els menors i qualsevol dels seus pares que no exerceix la guarda i custòdia; així com a pròxims al familiar i família extensa.
- 1.9.5.4. **Comunicacions: 1 + 7**
Contactes telefònics amb el progenitor que no té la guarda i custòdia del fill o la filla, realitzats o no al "punt de trobada"; així com a pròxims al familiar i família extensa.
- 1.9.6. **Audiència del menor: 5**
Ocasíó per argumentar raons, que s'ofereix a un menor interessat a un judici o expedient.
- 1.9.7. **Emancipació: 6**
Estat civil de la persona, intermedi entre la majoritat i la minoritat, caracteritzat per l'extinció de la pàtria potestat i l'atorgament al menor d'edat d'una capacitat semblant a la que gaudeix el major d'edat. Produïda en els casos que preveu la llei: majoritat, concessió dels qui exerceixen la pàtria potestat, consentida la concessió pel menor, i per concessió judicial; o bé per la situació que es troba el fill que sense estar legalment emancipat i tenint més de setze anys, viu independentment dels seus pares amb el consentiment d'aquests.
- 1.9.8. **Filiació, paternitat o maternitat: 1**
Tracta sobre el lligam de parentiu que uneix un fill o filla als seus pares. Així mateix hi tenen a veure les accions encaminades a

conèixer i declarar la realitat genètica, mitjançant la determinació, reclamació o impugnació de la filiació; declarant-se la qualitat de fill o filla d'una persona o bé que la paternitat o maternitat que s'ostenta no s'ajusta a la realitat.

1.a.0.1. Informació, Orientació i Assessorament: **1 + 52**

2. EDUCACIÓ I CULTURA: **8 + 75 = 83 (13%)**

2.1. ESCOLARITZACIÓ: **2 + 38**

Dificultats relacionades amb l'acció de subministrar instrucció en règim escolar.

2.1.1. Superdotats i talentosos: **1**

Superdotats: menors amb una capacitat acadèmica i/o creativa clarament superior a la majoria dels seus condeixebles o menors de la mateixa edat.

Talentosos: menors amb actituds o capacitats especials per al desenvolupament o l'exercici d'alguna ocupació o creativitat.

2.1.2. Problemes d'escolarització: **16**

Dificultat per accedir a una plaça escolar o, una vegada concedida, dificultat per accedir al centre escolar.

2.1.3. Conflictes amb el centre educatiu: **2 + 21**

Problemes amb les normes de convivència i/o les directrius del centre educatiu.

2.2. PROTECCIÓ SOCIOCULTURAL: **2 + 11**

Protecció del dret a l'esbarjo, al joc, a la participació en les activitats artístiques i culturals i a la difusió d'informació destinada als infants que tenguin com a finalitat promoure el seu benestar moral, el coneixement i la comprensió entre els pobles, i que respecti la seva cultura i el seu dret a ser protegit contra la informació i el material perjudicial per al seu benestar.

2.2.1. Activitats o espectacles: **2**

Quan el contingut de les accions socioculturals, representacions, xous, exhibicions, funcions, atraccions, cerimònies o festes va en

contra del benestar moral dels nins, nines i joves, així com del coneixement i la comprensió entre els pobles.

2.2.2. Publicacions: **1 + 2**

Difusió d'informació i material imprès, perjudicial per al benestar moral i bio-psico-social dels nins, nines i joves.

2.2.3. Medis àudio-visuals i informàtics: **2**

Difusió d'informació i material audiovisual i informàtic, perjudicial per al benestar moral i biopsicosocial de nins, nines i joves o de la seva imatge.

2.2.4. TV, ràdio i premsa: **1 + 3**

Difusió d'informació, material o continguts, a través dels mitjans de comunicació, perjudicials per al benestar moral i biopsicosocial de nins, nines i joves.

2.2.5. Difusió d'informació: **2**

Protecció del dret a la difusió d'informació destinada als infants que tinguin com a finalitat promoure el seu benestar moral, el coneixement i el comprensió entre els pobles, i que respecti la seva cultura.

2.3. PUBLICITAT I CONSUM: **1 + 13**

Irregularitats amb la propaganda, l'adquisició i l'ús de béns econòmics i de serveis.

2.3.1. Publicitat genèrica: **1**

Propaganda dirigida al públic en general que pugui atemptar contra els drets de nins, nines i joves.

2.3.2. Publicitat dirigida a menors: **2**

Propaganda dirigida a nins, nines i joves que pugui atemptar contra els seus drets.

2.3.3. Consum: **2**

Problemes amb l'adquisició i l'ús de béns econòmics i de serveis.

2.3.3.1. Venda i utilització d'armes i d'armes simulades i articles de

de pirotècnia: **2**

Quan la venda d'armes i d'armes simulades i articles de pirotècnia va dirigida als nins o aquests en fan ús.

2.3.3.2. Venda de begudes alcohòliques: 4
Quan s'han venut begudes alcohòliques a menors d'edat.

2.3.3.3. Consum de Bens i Serveis: **1 + 5**
Dificultats amb l'adquisició, ús o utilització de bens i/o serveis públics o privats.

2.4. PARTICIPACIÓ: **2 + 3**

Impediment o dificultat per a què nins, nines i joves gaudeixin del seu dret a la participació en les activitats artístiques i culturals o de qualsevol altre tipus.

2.5. TEMPS LLIURE: **1 + 2**

Impediment o dificultat per a què els nins, nines i joves gaudeixin del seu dret a la participació en les activitats d'esbarjo i joc.

2.6. Informació, orientació, assessorament: 7

3. SALUT I MALTRACTAMENTS: **7 + 127 = 134 (21%)**

La salut és una cosa dinàmica; per tant, és un procés d'equilibri entre el cos, la ment, l'emoció i l'esperit. Quan la persona està sana, pot conduir la seva vida a qualsevol àmbit: individual, emocional, social i espiritual.

3.1. PREVENCIÓ, PROMOCIÓ I REVISIÓ: **1 + 5**

Dificultats o irregularitats en la profilaxi, el foment de conductes saludables o la revisió mèdica i sanitària periòdica del nin, la nina o el jove, que atemptin contra el dret a gaudir del més alt nivell possible de salut i molt especialment en els serveis relacionats amb l'atenció primària de salut, les cures preventives i la disminució de la mortalitat infantil.

3.2. HÀBITS I CONDUCTES NOCIUS: **1 + 5**

Pràctiques (tradicionals o no), i comportaments perjudicials per a la salut dels infants.

3.3. ATENCIÓ SANITÀRIA: **19**

Actuacions que atemptin contra el dret de nins, nines i joves a tenir accés a serveis mèdics, de rehabilitació i molt especialment en els serveis relacionats amb l'atenció primària de la salut.

3.3.1. Identificació de recent nats: 0

Problemes amb el reconeixement de recent nats.

- 3.3.2. Malpraxi: 2
Pràctica inadequada de les professions psicosanitàries.
- 3.3.3. Trastorns de conducta: 6
Problemes emocionals que se manifesten en les dificultats per mantenir relacions amb els companys o els mestres, i en conductes inapropiades en circumstàncies normals. Els problemes no poden explicar-se per raons físiques.
- 3.3.4. Malaltia mental: 11
Trastorns mentals; síndrome o patró de comportament o psicològic de significació clínica, que apareix associat a un malestar, a una discapacitat o a un risc significativament augmentat de morir o patir dolor, discapacitat o pèrdua de llibertat.
- 3.3.4.1. d'adults: 5
Trastorns mentals d'adults que afecten negativament els infants.
- 3.3.4.2. de menors: 6
Trastorns mentals del mateix infant o d'altres infants que afecten negativament el nin, la nina o el jove.
- 3.4. MEDI AMBIENT: 1 + 3
Entorn en què s'esdevé l'existència de l'infant.
- 3.4.1. Espai urbà: 1 + 2
Problemes que l'entorn urbà i els seus equipaments generen en el nin, la nina o el jove, perquè són inadequats o inexistents.
- 3.4.2. Espai Rural: 1
Problemes que l'entorn rural i els seus equipaments generen en el nin, la nina o el jove, perquè són inadequats o inexistents.
- 3.5. MALTRACTAMENT: 4 + 89
Qualsevol acció voluntàriament realitzada (és a dir, no accidental) que danyi o pugui danyar físicament, psíquicament o sexualment un nin, una nina o un jove i qualsevol omisió d'una acció que privi un menor de la supervisió o de l'atenció necessàries per al seu benestar o el seu desenvolupament.
- 3.5.1. Maltractament físic: 1 + 23

Qualsevol acció voluntàriament realitzada que provoqui o pugui provocar lesions físiques al nin, a la nina o al jove.

3.5.1.1. Maltractament físic entre iguals (Bullying): **4**

3.5.1.2. Maltractament físic produït per adults: **1 + 19**

3.5.2. Maltractament psíquic o emocional: **31**

Qualsevol acció que és capaç de generar alteracions psicològiques que pugin afectar les necessitats del nin, la nina o el jove, i que poden ser actives (quan hi ha hostilitat verbal crònica en forma d'insult, menyspreu i/o amenaça) i passives (quan persisteix la falta de resposta als senyals i les expressions emocionals de l'infant).

3.5.2.1. Maltractament psíquic entre iguals (Bullying): **3**

3.5.2.2. Maltractament psíquic produït per adults: **28**

3.5.3. Abusos sexuals: **1 + 19**

Qualsevol comportament en què un nin, una nina o un jove siguin utilitzats per un adult o per un altre menor com a mitjà per obtenir estimulació o gratificació sexual.

3.5.3.1. Abusos sexuals entre iguals: **3**

3.5.3.2. Abusos sexuals produïts per adults: **1 + 16**

3.5.4. Utilització pornogràfica dels menors: **0**

Forma d'explotació sexual del nin, la nina o el jove per part dels seus pares o tutors o per terceres persones, quan aquells no ho sàpiguen o no ho impedeixin en la realització o espectacles de pornografia.

3.5.5. Maltractament institucional: **1 + 5**

Situacions que es donen a entitats i/o centres que atenen els menors i on per acció o per omissió no se respecten els drets bàsics a la protecció, l'atenció i l'estimulació del desenvolupament del nin, la nina o el jove.

3.5.6. Desatenció: **1 + 11**

L'omissió d'una acció necessària per atendre el desenvolupament físic, psicològic del nin, el nina o el jove.

3.6. ALIMENTACIÓ: 0

Acció de proporcionar energia, primeres matèries i els composts químics indispensables per al bon funcionament o la regulació dels mecanismes vitals dels nins, les nines i els joves.

3.6.1. Alimentació inadequada: 0

Quan les pautes de alimentació (tipus d'aliments, quantitats, horaris, formes de cuinar) no es corresponen amb les necessitats i l'edat de nins, nines i joves o són perjudicials per regular els seus mecanismes vitals.

3.7. Informació, orientació i assessorament: 6

4. FUNCIONAMENT: **4 + 64 = 68 (11%)**

Queixes pel funcionament de les institucions que vulneren o amenacen els drets dels infants.

4.1. FUNCIONAMENT DE L'ADMINISTRACIÓ: **4 + 43**

4.1.1. Administració general de l'Estat: **1 + 8**

4.1.2. Administració autonòmica: **1 + 13**

4.1.3. Administració insular: **1 + 19**

4.1.4. Administració local: **1 + 3**

4.2. FUNCIONAMENT DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA: 9

4.3. FUNCIONAMENT D'ENTITATS PRIVADES: 5

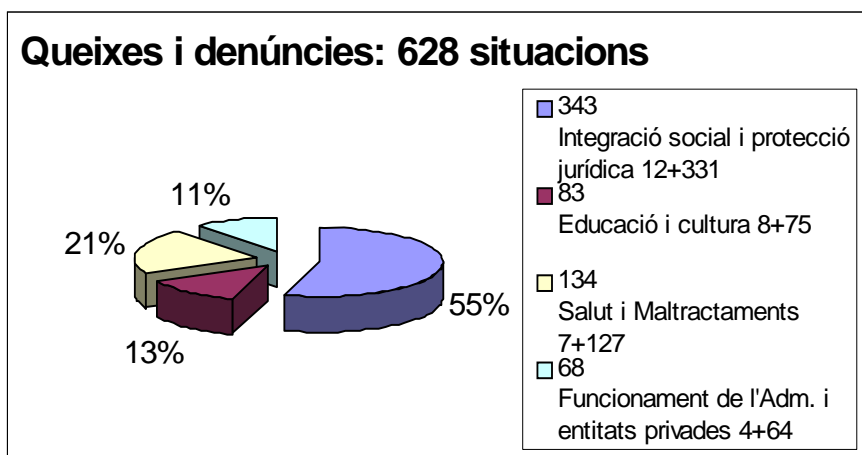
4.4. Informació, orientació i assessorament: 7

- NOMBRE D'EXPEDIENTS DEL 2002: **142 (100%)**

- NOMBRE D'EXPEDIENTS DE QUEIXES I DENÚNCIES OBERTS AL 2002: **89 (63%)**

- NOMBRE TOTAL D'EXPEDIENTS DE QUEIXES I DENÚNCIES TREBALLATS AL 2002 (2001 + 2002): **11 + 89 = 100**
- NOMBRE D'EXPEDIENTS DE QUEIXES I DENÚNCIES DEL 2001 TANCATS A 31 DE DESEMBRE DE 2002: **11 (100%)**
- NOMBRE D'EXPEDIENTS DE QUEIXES I DENÚNCIES DEL 2002 TANCATS A 31 DE DESEMBRE DE 2002: **66 (74 %)**
- NOMBRE TOTAL DE QUEIXES I DENÚNCIES per visites de ciutadans a l'ODDM: **44**
- NOMBRE TOTAL DE QUEIXES I DENÚNCIES per trucades telefòniques: **56**
- NOMBRE TOTAL DE QUEIXES I DENÚNCIES per correu electrònic: **6**
- NOMBRE TOTAL DE QUEIXES I DENÚNCIES d'ofici: **4**
- NOMBRE DE SITUACIONS DEL 2002: **597 (100%)**
NOTA: un expedient pot incloure varies situacions i no totes les situacions tenen un expedient obert.
- NOMBRE DE SITUACIONS DEL 2001 TREBALLADES AL 2002: **31**
- NOMBRE TOTAL DE SITUACIONS TREBALLADES AL 2002 (2001 + 2002): **628**

La gràfica representa les **628** situacions treballades al 2002

ANNEX 1

Les queixes i les denúncies que ha rebut l'ODDM l'any 2002 (s'inclouen també els expedients de l'any 2001 que no s'havien tancat), amb data d'inici, diligències realitzades i estat en que es troben, són les següents:

TERCERA. Promoure i facilitar l'aplicació i la difusió dels convenis, les recomanacions internacionals i la legislació estatal sobre els drets dels menors.

S'han realitzat les actuacions i/ o les activitats següents per promoure i facilitar l'aplicació i la difusió dels convenis, les recomanacions internacionals i la legislació autonòmica o estatal sobre els drets dels menors:

1. Reedició del fullet *Dialoga amb els i les adolescents! Per a una major qualitat de la comunicació al si de la família.*
2. Publicació de *La participació dels infants pot ser una realitat. Manual per a la participació*
3. Publicació del fullet *Per un bon ús d'Internet i dels videojocs!*
4. Recordatori a les escoles d'infants, col·legis i instituts de les Illes Balears mitjançant un document de síntesi de la guia per a mestres sobre el maltractament infantil, elaborada pel Govern de les Illes Balears i el Ministeri de Treball i Afers Socials.
5. Publicació a la pàgina web de l'ODDM de les pautes de comportament per a nins i nines, pares i mares, entrenadors i entrenadores, per a la bona pràctica de l'esport.
6. Els dies 8, 9, 15 i 16 de febrer de 2002 s'impartí el curs «Habilitats de comunicació per a la sensibilització», organitzat per Metges del Món a Palma, en què es treballaren els objectius següents: la comprensió de la complexitat de la comunicació verbal i no verbal; l'augment de la comprensió en la comunicació interpersonal; la sensibilització cap a la situació de l'altre (l'immigrant, una altra ètnia, la persona prostituïda, la persona usuària de drogues...) i l'experimentació i aplicació de tècniques específiques de PNL en comunicació i sensibilització. Tot això per aprofundir en la defensa i la promoció de la Convenció dels Drets de l'Infant, proclamada per l'ONU l'any 1989.
7. El 13 d'abril de 2002 s'impartí el taller terapèutic vivencial «Connecta amb el teu infant interior. És un dret!» dins les Primeres Jornades de Teràpia Gestalt, organitzades per l'Associació Gestalt Mallorca a Palma.
8. Els dies 8, 9 i 10 d'abril de 2002, l'ODDM va organitzar a Palma el curs anomenat «El paper educatiu de les relacions afectives en la família», impartit per la senyora Pepa Horno Goicoechea.
9. El dies 15, 16 i 17 d'abril, l'ODDM —en col·laboració amb el Servei d'Infància, Adolescència del Consell Insular de Menorca— va organitzar a

Maó el curs anomenat «El paper educatiu de les relacions afectives en la família», impartit per la senyora Pepa Horno Goicoechea.

10. El 16 d'abril de 2002 s'impartiren dues xerrades i jocs amb alumnes de 5è i 6è curs (10 i 11 anys) del CP Maria Antònia Salva, de Son Sardina (Palma), sobre la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU.
11. Els dies 22, 23 i 24 d'abril, l'ODDM —en col·laboració amb el Servei de Menors i Família del Consell Insular d'Eivissa i Formentera— va organitzar a Eivissa el curs anomenat «El paper educatiu de les relacions afectives en la família», impartit per la senyora Pepa Horno Goicoechea.
12. El 30 de maig es pronuncià una conferència a Eivissa —organitzada pel Club Diari d'Eivissa— titulada «La defensa dels drets dels infants» i sobre les competències de l'ODDM.
13. El 25 de setembre es va participar en una taula rodona titulada «Anàlisi de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors» a Palma, organitzada per l'Associació Pro-Presos.
14. Els dies 14 i 15 de novembre de 2002 s'impartí el curs «Tècniques de comunicació amb PNL» a Palma, organitzat pel Servei d'Ensenyament del Català de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears per als equips de les quatre Illes.
15. El 16 de novembre de 2002, a Palma, l'associació Néixer i Créixer impartí el taller terapèutic vivencial «Encontre amb el teu nin/a interior».
16. Els dies 22 i 23 de novembre, s'impartí el mòdul d'habilitats de comunicació dins el Projecte de prevenció de conductes violentes en els joves, organitzat per Creu Roja Joventut a Palma, on es treballaren els objectius següents: la comprensió de les dificultats de la comunicació interpersonal; el coneixement dels diferents estils de comunicació; l'escolta activa i apreciar la importància del desenvolupament de les habilitats comunicatives per al tractament de la resolució de conflictes.
17. El 9 de desembre s'impartí a Eivissa una sessió de formació sobre el Consell Infantil de les Illes Balears titulada «Participació i comunicació en grup», organitzada per l'ODDM.
18. L'11 de desembre s'impartí a Ciutadella de Menorca una sessió de formació sobre el Consell Infantil de les Illes Balears titulada «Participació i comunicació en grup», organitzada per l'ODDM.
19. El 13 de desembre es participà a la taula rodona titulada «Situació dels

adolescents amb protecció a Mallorca», organitzada a Palma pel Col·legi Oficial de Diplomats i Diplomades en Treball Social i d'Assistents Socials de les Illes Balears.

20. El 16 de desembre s'impartí a Inca una sessió de formació sobre el Consell Infantil de les Illes Balears titulada «Participació i comunicació en grup», organitzada per l'ODDM.

21. El 18 de desembre s'impartí a Palma una sessió de formació sobre el Consell Infantil de les Illes Balears titulada «Participació i comunicació en grup», organitzada per l'ODDM.

22. **Participació de l'ODDM en la premsa, la ràdio i la televisió per ordre cronològic, així com els convenis recomanacions o lleis als que es fa referència:**

8-1-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la tornada al col·legi dels infants i les joguines de Nadal i els articles 18 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, relacionats amb la responsabilitat d'ambdós pares en la criança del infants i el dret a l'esbarjo, joc i activitats culturals, respectivament.

10-1-2002

- **Antena 3 TV:** Sobre els videojocs i el joc patològic (ludopatia); sobre l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, relacionat amb el dret dels infants a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals.

12-1-2002

- **Diario de Ibiza:** Sobre les competències de protecció de menors immigrants sense papers a Eivissa; sobre els articles 1, 10.3 i 10.4 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, referents a l'aplicació de la protecció als menors de 18 anys que es trobin al territori espanyol; sobre els drets dels menors estrangers i de la facilitació de la documentació acreditativa per part de l'Administració, respectivament; sobre l'article 62 del Reial decret 864/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre els drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, reformada per Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, referent a menors estrangers en situació de desemparament i l'article 20 de Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció dels infants privats dels seu ambient familiar.

14-1-2002

- **Diario de Ibiza:** Sobre la no-admissió en el centre de menors del Consell Insular d'Eivissa i Formentera d'un suposat menor immigrant sense papers; sobre els articles 1, 10.3 i 10.4 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor referent a l'aplicació de la protecció als menors de 18 anys que es trobin al territori espanyol; dels drets dels menors estrangers i de la facilitació de la documentació acreditativa per part de l'administració, respectivament; sobre l'article 62 del Reial decret 864/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre els drets i les llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, reformada per Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, referent a menors estrangers en situació de desemparament i l'article 20 de Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció dels infants privats dels seu ambient familiar.

15-1-2002

- **Última Hora Ibiza:** Sobre les queixes i les denúncies rebudes a l'ODDM des de les Pitiüses, segons l'article 8 del Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor (ODDM) a la comunitat autònoma de les Illes Balears; sobre la no-admissió en el centre de menors del Consell Insular d'Eivissa i Formentera d'un suposat menor immigrant sense papers; sobre els articles 1, 10.3 i 10.4 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor referent a l'aplicació de la protecció als menors de 18 anys que es trobin al territori espanyol; sobre els drets dels menors estrangers i de la facilitació de la documentació acreditativa per part de l'Administració, respectivament; sobre l'article 62 del Reial decret 864/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, de 11 de gener, sobre els drets i les llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, reformada per la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, referent a menors estrangers en situació de desemparament; sobre l'article 20 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció dels infants privats dels seu ambient familiar.
- **Última Hora Radio:** Sobre l'absentisme escolar; sobre els articles 18 i 29 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants i els objectius de l'educació, respectivament; sobre la protecció de menors immigrants sense papers; sobre els articles 1, 10.3 i 10.4 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, referents a l'aplicació de la protecció als menors de 18 anys que es trobin al territori espanyol, els drets dels menors estrangers i la facilitació de la documentació acreditativa per part de l'Administració, respectivament; sobre l'article 62 del Reial decret 864/2001,

de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener; sobre els drets i les llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, reformats per la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, referent a menors estrangers en situació de desemparament; sobre l'article 20 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció dels infants privats dels seu ambient familiar.

16-1-2002

- **Diario de Ibiza:** Sobre les correctes actuacions del Consell Insular d'Eivissa i Formentera per admetre un menor en el centre de menors del Consell; sobre la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.

18-1-2002

- **Última Hora:** Sobre els cafès de ciberjocs i la relació amb la violència juvenil; sobre els articles 18 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, relacionats amb la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants i el dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals, respectivament.

21-1-2002

- **Radio Mallorca–Cadena SER, Última Hora Radio, Onda Cero, COPE-Mallorca i Antena 3 TV:** Sobre el maltractament —presumptament ocasionat pels pares— a un nadó de tres mesos amb 13 fractures; sobre els circuits de protecció i els articles 18 i 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, relacionats amb la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants i la protecció contra els maltractaments, respectivament.

22-1-2002

- **Radio Mallorca–Cadena SER:** Sobre violència i maltractaments i sobre els articles 18, 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, relacionats amb la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants i la protecció contra els maltractaments, respectivament.
- **Última Hora Radio:** Sobre maltractaments i els articles 18, 19 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, relacionats amb la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants, la protecció contra els maltractaments i el dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals, respectivament; sobre l'article 13 de la Llei orgànica 1/1996, de protecció jurídica del menor, referent a l'obligació dels ciutadans de posar en coneixement de l'autoritat o dels seus agents més pròxims qualsevol cas que detectin de risc o desemparament d'un infant; sobre l'interès de l'ODDM

que el Consell de Govern insti el Govern de l'Estat a modificar l'article 154 del Codi civil, referent a què els pares podran corregir moderadament els seus fills.

29-1-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la possibilitat de posar màquines de preservatius als instituts; sobre l'atenció de menors estrangers a un centre específic; sobre la protecció de menors immigrants sense papers; sobre els articles 1, 10.3 i 10.4 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, referents a l'aplicació de la protecció als menors de 18 anys que es trobin al territori espanyol, i els articles 17 i 20 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a l'accés a una informació adequada i a la protecció dels infants privats del seu ambient familiar, respectivament.

5-2-2002

- **COPE Menorca, Radio Nacional, Última Hora Radio, Tele Nova i Antena 3 TV:** Sobre l'estudi presentat a Madrid pel Centre Reina Sofia per a l'estudi de la violència, titulat *Maltractament infantil dins la família a Espanya durant l'any 1997 i 1998*; sobre l'article 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció dels infants contra els maltractaments.

6-2-2002

- **Diario de Mallorca:** Sobre la cultura del *botellón* i el consum d'alcohol per part dels joves; sobre l'Avantprojecte de llei de les Illes Balears sobre drogodependències i altres conductes addictives, elaborat per la Conselleria de Salut i Consum, a la qual l'ODDM va fer propostes; sobre els articles 12, 18 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a tenir en compte l'opinió de l'infant, la responsabilitat primordial d'ambdós pares en la criança dels infants i el dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals de l'infant, respectivament.
- **Ràdio Jove:** Sobre l'estudi presentat a Madrid pel Centre Reina Sofia per a l'estudi de la violència, titulat *Maltractament infantil dins la família a Espanya durant l'any 1997 i 1998*; sobre l'article 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció dels infants contra els maltractaments.

12-2-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre crear objectius interessants per als joves dins l'escola, com poden ser les aules taller dins l'ESO; sobre el Reial decret 299/1996, que regula la compensació de les desigualtats educatives i

permet d'introduir canvis importants en l'organització i el currículum per garantir l'escolarització; sobre els articles 28 i 29 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a l'educació i als objectius de l'educació, respectivament.

13-2-2002

- **Diario de Mallorca:** Sobre la cultura del *botellón* i el consum d'alcohol per part dels joves; sobre la proposta del Govern de l'Estat de prohibir el consum d'alcohol a la via pública; sobre els articles 12, 18 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a tenir en compte l'opinió de l'infant, la responsabilitat primordial d'ambdós pares en la criança dels infants i el dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals de l'infant, respectivament.

14-2-2002

- **Radio Mallorca–Cadena SER:** Sobre l'estudi presentat a Madrid pel Centre Reina Sofia per a l'estudi de la violència, titulat *Maltractament infantil dins la família a Espanya durant l'any 1997 i 1998*; sobre l'article 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció dels infants contra els maltractaments.

15-2-2002

- **ONA Mallorca Ràdio:** Sobre la cultura del *botellón* i el consum d'alcohol per part dels joves i la proposta del Govern de l'Estat de prohibir el consum d'alcohol a la via pública; sobre l'Avantprojecte de llei de les Illes Balears sobre drogodependències i altres conductes addictives, elaborat per la Conselleria de Salut i Consum, a la qual l'ODDM va fer propostes; sobre els articles 12, 18 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a tenir en compte l'opinió de l'infant, la responsabilitat primordial d'ambdós pares en la criança dels infants i el dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals de l'infant, respectivament.

16-2-2002

- **Última Hora:** Sobre la memòria de l'ODDM de l'any 2001 i l'augment d'un 100% del nombre de denúncies o queixes de maltractaments que s'han treballat a l'ODDM; sobre la necessitat de crear més escoles de pares; sobre els articles 18.1 i 18.2 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la responsabilitat primordial d'ambdós pares en la criança dels infants i l'assistència que l'Administració ha de donar a pares i mares per complir les seves funcions, respectivament.

19-2-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la memòria de l'ODDM de l'any 2001 i la necessitat de crear més escoles de pares i ampliar l'horari dels punts de trobada per a les famílies en conflicte, per visitar i intercanviar els fills entre progenitors; sobre els articles 18.1 i 18.2 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la responsabilitat primordial d'ambdós pares en la criança dels infants i l'assistència que l'Administració ha de donar a pares i mares per complir les seves funcions, respectivament.

22-2-2002

- **Radio Mallorca–Cadena SER:** Sobre la memòria de l'ODDM de l'any 2001 i la necessitat de crear més escoles de pares i ampliar l'horari dels punts de trobada per a les famílies en conflicte, per visitar i intercanviar els fills entre progenitors; sobre la cultura del *botellón* i el consum d'alcohol per part dels joves i la proposta del Govern de l'Estat de prohibir el consum d'alcohol a la via pública; sobre l'Avantprojecte de Llei de les Illes Balears sobre drogodependències i altres conductes addictives, elaborat per la Conselleria de Salut i Consum, a la qual l'ODDM va fer propostes; sobre els articles 12, 18 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a tenir en compte l'opinió de l'infant, la responsabilitat primordial d'ambdós pares en la criança dels infants i l'assistència que l'Administració ha de donar a pares i mares per complir les seves funcions i el dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals de l'infant, respectivament.

26-2-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la futura Llei de qualitat de l'ensenyament del Ministeri d'Educació; sobre les expulsions i el Reial decret 732/1995, de 5 de maig, sobre drets i deures dels alumnes i normes de convivència als centres docents no universitaris; sobre l'article 3 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a què totes les mesures respecte d'un infant han d'estar basades principalment en la seva consideració i el seu interès.
- **Última Hora Radio:** Sobre la mort de dos joves a Màlaga per consum d'èxtasi; sobre els programes educatius preventius de: projecte jove per a alumnes, pares, mares, tutors legals i professorat «Entre tots»; programa d'acció familiar de formació per a les famílies a la prevenció social «Valer»; el Programa de prevenció i tractament de joves amb problemes de consum de drogues, derivat del Pla Jove de la Conselleria de Benestar Social del Govern de les Illes Balears; sobre la creació de la pàgina d'oci en forma de club virtual (www.clubdenit.com); sobre els articles 3 i 12 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a què totes les mesures respecte d'un infant han d'estar basades principalment en la seva consideració i el

seu interès i el dret de l'infant a expressar la seva opinió i que aquesta sigui tenguda en compte en tots els assumptes que l'afectin, respectivament.

11-3-2002

- **Carta als diaris:** Sobre la pàgina web www.clubdenit.com i l'article 5 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor (dret a buscar, rebre i utilitzar la informació adient al seu desenvolupament).

12-3-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre l'article 5 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor (dret a buscar, rebre i utilitzar la informació adient al seu desenvolupament); sobre l'article 13 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la llibertat d'expressió i el dret a cercar, rebre i difondre informacions i idees de tota classe, sempre que això no perjudiqui els drets dels altres.

19-3-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la situació d'inseguretat que viuen alguns joves de diferents instituts a causa de grups que cometen robatoris i profereixen amenaces; sobre la importància de la figura de l'educador de carrer com a figura preventiva i educativa; sobre la Comissió de Famílies Adoptives del Consell de Mallorca; sobre l'article 12 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent al dret a que l'opinió de l'infant sigui tenguda en compte.

26-3-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre acolliments de menors i les lleis que els afecten: Llei 21/1987, d'11 de novembre, per la qual es modifiquen determinats articles del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil en matèria d'adopció, i la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor. Balanç d'un any de vigència de la Llei 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

2-4-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la situació d'inseguretat que viuen alguns joves de diferents instituts a causa de grups que cometen robatoris i profereixen amenaces; sobre la importància de la figura de l'educador de carrer com a figura preventiva i educativa; sobre la Comissió de Famílies Adoptives del Consell de Mallorca i sobre l'article 12 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent al dret a que l'opinió de l'infant sigui tenguda en compte.

9-4-2002

- **Roda de premsa a Maó:** Sobre el curs gratuït organitzat per l'ODDM i el Consell Insular de Menorca titulat «El paper educatiu de les relacions afectives en la família»; sobre l'article 18 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la responsabilitat dels pares en la criança dels infants i el deure de l'Estat de brindar-los assistència en aquesta tasca.
- **Última Hora Radio:** Sobre el paper del vincle afectiu en la família i la importància de les crisis relacionals dins el seu si; sobre l'article 18 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la responsabilitat dels pares en la criança dels infants i el deure de l'Estat de brindar-los assistència en aquesta tasca.

16-4-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la conversa i el joc mantingut per l'ODDM amb alumnes de 10 i 11 anys (5è i 6è cursos) del CP Maria Antònia Salvà, de Son Sardina, amb relació a la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU.

22-4-2002

- **Última Hora Ibiza i Diario de Ibiza:** Sobre el paper del vincle afectiu en la família i la importància de les crisis relacionals dins el seu si; sobre l'article 18 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la responsabilitat dels pares en la criança dels infants i el deure de l'Estat de brindar-los assistència en aquesta tasca; sobre les queixes i les denúncies tramitades des de l'ODDM fins al moment de l'any relacionades amb les Pitiüses.

23-4-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre el racisme i la xenofòbia i l'article 2 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a protegir els infants de tota classe de discriminació.

2-5-2002

- **Gravació d'un programa de televisió:** Sobre l'ODDM i les seves funcions i actuacions; sobre els drets dels menors i la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU.
- **Última Hora Radio:** Sobre la violència i la conflictivitat de menors i els 1.208 expedients incoats a menors durant l'any 2000, quan estava en vigor la Llei orgànica 4/1992, derogada per la Llei 5/2000, de 12 de gener,

reguladora de la responsabilitat penal dels menors amb majors mesures de tractament per als joves en conflicte social; sobre les denúncies o les queixes formulades a l'ODDM respecte d'això.

- **M7:** Sobre quatre denúncies de venda d'alcohol a menors durant l'any 2001; sobre la futura Llei de les Illes Balears sobre drogodependències i altres conductes addictives, elaborada per la Conselleria de Salut i Consum i sobre les actuacions de l'ODDM respecte d'això.

7-5-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la cimera mundial de la infància a la seu de les Nacions Unides a Nova York i la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU; sobre la futura Llei del *botellón* del Govern de l'Estat.

9-5-2002

- **Diario de Mallorca:** Sobre la futura Llei del *botellón* del Govern de l'Estat i la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors amb majors mesures de tractament per als joves en conflicte social; sobre la futura Llei de les Illes Balears sobre drogodependències i altres conductes additives, elaborada per la Conselleria de Salut i Consum.

14-5-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre el Dia Internacional de la Família i la realitat familiar a les Illes Balears i la Llei 18/2001, de 19 de desembre, de parelles estables de les Illes Balears.

21-5-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre el contingut de l'Avantprojecte de Llei de garanties per a l'exercici dels drets de la infància i l'adolescència a les Illes Balears, realitzat per la Direcció General de Menors i Família del Govern de les Illes Balears.

28-5-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre les recents notícies de suïcidis de menors a l'estranger a causa de les notes acadèmiques; sobre les recomanacions i formes d'actuar amb els infants per una educació millor; sobre els articles 18 i 29 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants i els objectius de l'educació, respectivament.

4-6-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre recomanacions per quan el pare i la mare treballen a l'estiu i tenen un infant d'entre 5 mesos i 3 anys; sobre els articles 18 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU referents a la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants i el dret de l'infant a l'esbarjo i al joc, respectivament.

8-6-2002

- **Radio Mallorca–Cadena SER:** Sobre la situació dels menors immigrants arran de l'informe de l'ONU sobre maltractaments a menors immigrants a Espanya i especialment a Ceuta i Melilla; sobre els articles 1, 10.3 i 10.4 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, referent a l'aplicació de la protecció als menors de 18 anys que es trobin al territori espanyol; sobre els drets dels menors estrangers i de la facilitació de la documentació acreditativa per part de l'Administració, respectivament; sobre l'article 62 del Reial decret 864/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre els drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, reformada per la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, referent a menors estrangers en situació de desemparament; sobre l'article 20 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció dels infants privats dels seu ambient familiar.

11-6-2002

- **Diari de Balears:** Sobre les àrees de joc infantil i la normativa europea UNE-EN 1176 i UNE-EN 1177, sobre instal·lació i seguretat i sobre equipament de les àrees de joc infantil.
- **Última Hora Radio:** Sobre recomanacions als menors a l'hora de preparar els exàmens i per afrontar a l'estiu els suspensos; sobre la interculturalitat a les nostres escoles; sobre els articles 27, 28 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a l'educació, els objectius de l'educació i el dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals, respectivament.

18-6-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre l'informe de l'ONG Save the Children referent a nins i nines víctimes d'abús sexual; sobre el procediment judicial; sobre el títol VIII del Codi penal aprovat per la Llei orgànica 11/1999, de 30 d'abril, reguladora dels delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual.

21-6-2002

- **Diario de Ibiza:** Sobre la situació dels menors a centres assistencials a Eivissa; sobre la funció de supervisió de l'ODDM segons el Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

24-6-2002

- **Ona Ràdio:** Sobre el temps lliure a l'estiu i l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent al dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals.

25-6-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre recomanacions als pares en la utilització del telèfon mòbil per part dels seus fills; sobre com aconseguir una autoritat positiva per a una bona educació dels infants i els deures dels infants amb assignatures suspeses; sobre l'article 18 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants.

27-6-2002

- **M7:** Sobre l'estudi de la Fundació d'Ajuda a la Drogaaddicció (FAD), on es diu que més de la meitat dels adolescents espanyols estan enganxats als videojocs; sobre els articles 18 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants i el dret de l'infant a l'esbarjo i al joc, respectivament.
- **Ràdio Bones Notícies:** Sobre les funcions de l'ODDM segons el Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor a la comunitat autònoma de les Illes Balears i la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU.

2-7-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre l'Ordre del conseller d'Educació i Cultura, de 21 de juny de 2002, mitjançant la qual es convoquen ajudes per a l'any 2002 a entitats locals per crear o per mantenir una xarxa pública de centres que imparteixin el primer cicle d'educació infantil i per fomentar alternatives a l'escolarització dels infants menors de tres anys.

4-7-2002

- **Diario de Ibiza:** Sobre la situació de menors que fugen de centres residencials i cometen infraccions; sobre el temps que s'utilitza per decretar mesures; sobre la possibilitat que el jutge dicti mesures cautelars; sobre la Llei 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

9-7-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre el temps dedicat als menors a veure la televisió diàriament durant el curs escolar (133 minuts els infants de 4 a 9 anys; 164 els de 10 a 16 anys) i la Llei 25/1994, de 12 de juliol, sobre programació televisiva; sobre l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU referent al dret de l'infant a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals.

11-7-2002

- **Ona Mallorca Ràdio:** Sobre l'abús dels videojocs; sobre el codi d'autoregulació per a la publicitat infantil subscrit voluntàriament pels fabricants i pels distribuïdors de programari; sobre els articles 18 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants i el dret de l'infant a l'esbarjo i al joc, respectivament.

16-7-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre l'anorèxia i la bulímia; sobre la prova de farmàcia per esbrinar si els fills es droguen i la recomanació de dialogar amb els fills per tractar aquest tipus de problemes en lloc de posar-se persecutoris; sobre l'article 24 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent al dret de l'infant a gaudir del més alt nivell possible de salut i a tenir accés a serveis mèdics i de rehabilitació.

19-7-2002

- **Radio COPE:** Sobre el possible rapte d'un menor estranger a les Illes i l'article 11 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la retenció i als trasllats il·lícits d'infants a l'estranger, tant si és per un dels seus pares com per una tercera persona.

23-7-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre les drogues i el temps lliure i sobre la mesura del Govern francès que aprova la presó per a menors de 13 anys; sobre l'article 40 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a l'administració de justícia als menors.

30-7-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre els components de gènere en el fracàs del sistema escolar i els articles 28 i 29 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents al dret a l'educació i als objectius de l'educació, respectivament.

5-8-2002

- **M7:** Sobre maltractaments a menors a l'àmbit familiar a les Illes Balears segons les dades del Ministeri de l'Interior i segons les denúncies rebudes per la Policia i la Guàrdia Civil; sobre l'article 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció dels infants contra els maltractaments.
- **Ràdio Jove:** Sobre la llei del *botellón* de Madrid; sobre els maltractaments a menors a l'àmbit familiar a les Illes Balears segons les dades del Ministeri de l'Interior i les denúncies rebudes per la Policia i la Guàrdia Civil; sobre els articles 13 i 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a dret a rebre i difondre informació i la protecció dels infants contra els maltractaments, respectivament.

6-8-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre pederàstia i Internet, recomanacions per usar Internet i la creació de filtres d'accés a Internet; sobre l'article 17 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent al dret a rebre la informació correcta i adequada.

7-8-2002

- **El Mundo–El Día de Baleares:** Sobre maltractaments, educació i temes de menors en general; sobre els articles 3, 5, 12, 19, 29 i 40 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a l'interès superior de l'infant, la direcció i l'orientació dels pares per exercir els drets, l'opinió de l'infant, la protecció contra els maltractaments, els objectius de l'educació i l'administració de justícia als menors, respectivament.

8-8-2002

- **M7:** Sobre les àrees de joc infantil i la normativa europea UNE-EN 1176 i UNE-EN 1177 sobre instal·lació i seguretat i equipament de les àrees de joc

infantil; sobre l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent al dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals.

13-8-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre els tatuatges, els pírcings i el Punt de Trobada per a les famílies en conflicte per visitar i intercanviar els infants; sobre els articles 17 i 18 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents al dret a rebre la informació correcta i adequada i sobre la responsabilitat primordial d'ambdós pares que és la criança dels infants.

3-9-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre els abusos a menors, la supervisió dels pares de la criança dels fills i la participació dels pares a l'escola; sobre els articles 3, 12, 18 i 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a l'interès superior de l'infant, l'opinió de l'infant i l'orientació dels pares per exercir els drets i la protecció contra els maltractaments, respectivament.

5-9-2002

- **Última Hora Radio, Onda Cero Radio, Ràdio Nacional i El Día del Mundo:** Sobre els abusos a menors i l'article 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a protecció contra els maltractaments.

10-9-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre el retorn al col·legi, l'absentisme escolar i l'article 28 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent al dret a l'educació; sobre l'adaptació curricular segons la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu.

17-9-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre el retorn a l'escola i els articles 2 i 29 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la no-discriminació i als objectius de l'educació de respectar els drets humans fonamentals, respectivament.

24-9-2002

- **M7:** Sobre la desestructuració i els substitutius de les mancances afectives; sobre els articles 2, 3 i 18 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la no-discriminació, l'interès superior del menor i la responsabilitat d'ambdós pares de la criança dels infants, respectivament.

- **Última Hora Radio:** Sobre parcs i àrees de joc infantil i multiculturalitat i la normativa europea UNE-EN 1176 i UNE-EN 1177, sobre instal·lació i seguretat i equipament de les àrees de joc infantil; sobre els articles 29 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents als objectius de l'educació de respectar els drets humans fonamentals i al dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals, respectivament.

1-10-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre l'estudi de guarderies fet per l'ODDM a les Pitiüses i la seva adequació al Reial decret 1004/1991, de 14 de juny, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que imparteixen ensenyaments de règim general no universitaris, i al Reial decret 835/2002, de 2 d'agost, de modificació del Reial decret 1004/1991.

8-10-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre acolliments familiars i la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor i la mesura judicial de convivència de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

21-10-2002

- **Roda de premsa i, posteriorment, intervencions a TVE, Radio COPE, Ràdio Nacional, Radio Mallorca–Cadena SER:** Sobre la inauguració del nou local de l'ODDM; sobre les denúncies o queixes rebudes durant l'any 2001 i 2002 segons el Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor a la comunitat autònoma de les Illes Balears; presentació del manual de participació *La participació dels infants pot ser una realitat*; sobre els articles 12, 13, 15 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents als drets de expressar l'opinió i que sigui tinguda en compte, la llibertat d'expressió, la llibertat d'associació i dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals, respectivament.

22-10-2002

- **Ona Mallorca Ràdio:** Sobre la inauguració del nou local de l'ODDM i les denúncies o queixes rebudes durant l'any 2001 i 2002 segons el Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor a la comunitat autònoma de les Illes Balears; presentació del manual de participació *La participació dels infants pot ser una realitat*; sobre els articles 12 i 13 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents als drets a expressar l'opinió i que sigui tinguda en compte, respectivament.

- **Última Hora Radio:** Sobre violència entre iguals, l'article 154 del Codi civil, referent a què els pares poden corregir moderadament els seus fills i l'article 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció dels infants contra els maltractaments. Sobre la inauguració del nou local de l'ODDM i les denúncies o queixes rebudes durant l'any 2001 i 2002 segons el Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor a la comunitat autònoma de les Illes Balears; presentació del manual de participació *La participació dels infants pot ser una realitat*, sobre els articles els articles 12, 13, 15 i 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents als drets a expressar l'opinió i que sigui tinguda en compte, la llibertat d'expressió, la llibertat d'associació i el dret a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals, respectivament.

29-10-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la vaga del mestres i alumnes en protesta per la Llei de qualitat de l'ensenyança del Govern de l'Estat; sobre els articles 28 i 29 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents al dret a l'educació i als objectius de l'educació, respectivament.

5-11-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre l'informe del Defensor del Poble respecte del centre Es Pinaret i el compliment de la Llei 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors; sobre l'article 40 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a les garanties de procediment, d'assistència en la defensa respecte de l'administració de justícia als menors.

8-11-2002

- **Carta als diaris:** Sobre un menor equatorià agredit per dues persones; sobre violència, intolerància, racisme i xenofòbia i l'article 2 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la no-discriminació i el dret a la igualtat.

12-11-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la necessitat —decretada per l'Audiència Nacional— de testificació dels menors als judicis quan han estat víctimes d'abusos sexuals; sobre la separació de nins i nines per sexes a una escola de Galícia; sobre el Congrés Nacional de Joves; sobre els articles 2 i 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la no-discriminació i

el dret a la igualtat i a la protecció contra els maltractaments, respectivament.

14-11-2002

- **M7 i Última Hora Radio:** Sobre Internet i les cites a cegues; sobre els articles 16, 17 i 18 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la protecció de la vida privada de l'infant, l'accés a una informació adequada i la responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants, respectivament.

19-11-2002

- **TVE, Última Hora Radio, Ràdio Mallorca-Cadena SER:** Sobre maltractaments i abusos sexuals a menors; sobre els articles 19 i 34 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la protecció contra els maltractaments i l'explotació sexual, respectivament.
- **Última Hora Radio:** Sobre la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors i la no-aplicació als majors de 18 a 21 anys; sobre el segrest a Catalunya de nins a una escola per part d'un altre menor; sobre la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU i el Dia Internacional de la Infància.
- **Canal 4 TV:** Sobre el fenomen social del *botellón* i la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, de protecció de la seguretat ciutadana.

20-11-2002

- **Carta als diaris:** Sobre el Dia Internacional dels Drets de la Infància; sobre l'article 12 de la Convenció dels Drets de l'infant de l'ONU, referent al dret a expressar la seva opinió i a la participació.
- **Radio Balear, Ràdio Nacional:** Sobre maltractaments i abusos sexuals a menors i els articles 19 i 34 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la protecció contra els maltractaments i l'explotació sexual, respectivament; sobre el Dia Internacional dels Drets de la Infància.

21-11-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre Internet i les cites a cegues; sobre els maltractaments i abusos sexuals a menors; sobre els articles 16, 17, 18, 19 i 34 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la protecció de la vida privada de l'infant, l'accés a una informació adequada, la

responsabilitat d'ambdós pares en la criança dels infants, la protecció contra els maltractaments i l'explotació sexual, respectivament.

22-11-2002

- **Radio Mallorca–Cadena SER:** Sobre l'agressió física d'uns menors a dos jugadors de bàsquet per qüestions de raça i la seva posada en llibertat, sense mesures cautelars; sobre la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors; sobre l'article 40 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a l'administració de justícia a menors.

24-11-2002

- **Radio Mallorca–Cadena SER:** Sobre el Dia Mundial contra la Violència cap a les Dones i les seves conseqüències en els fills; sobre l'article 19 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a la protecció contra els maltractaments.

26-11-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la participació de l'ODDM a les Jornades de Defensors i Responsables Municipals de la Infància a Lleida i la Defensa dels Drets dels Menors; sobre la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU i la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.

29-11-2002

- **Calvià Televisió:** Sobre joguines i videojocs; sobre el Reial decret 880/1990, de 29 de juny, pel qual s'aproven les normes de seguretat de les joguines; sobre l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent al dret del menor a l'esplai, al joc i a les activitats culturals.
- **Carta als diaris:** Sobre el Centre d'Acollida i Diagnòstic d'Adolescents, fent referència al contingut de l'article 174 del Codi civil, referent a la responsabilitat de la guarda de menors del Servei de Menors del Consell Insular, sota la superior vigilància del Ministeri Fiscal.

2-12-2002

- **Última Hora:** Sobre el Centre d'Acollida i Diagnòstic d'Adolescents ubicat a Muro i la responsabilitat de la guarda de menors del Servei de Menors del Consell Insular, sota la superior vigilància del Ministeri Fiscal, tal com especifica el Codi civil en l'article 174.

3-12-2002

- **Onda Cero Radio:** Sobre maltractaments i abusos sexuals a menors; sobre els articles 19 i 34 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referents a la protecció contra els maltractaments i l'explotació sexual, respectivament; sobre el Dia Internacional dels Drets de la Infància.

4-12-2002

- **El Mundo–El Día de Baleares:** Sobre l'estudi de guarderies a les Pitiüses fet per l'ODDM. Aquest estudi pretén reflectir el nivell d'adequació als requisits mínims que marquen el Reial decret 1004/1991, de 14 de juny, pel qual les guarderies s'han de transformar en centres d'educació infantil, l'aplicació del Decret 66/2001, de 4 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears, i la normativa europea UNE-EN 1176-1177, sobre seguretat a les àrees de joc.

10-12-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre el Centre d'Acollida i Diagnòstic d'Adolescents (CAT) del Consell de Mallorca, ubicat a Muro; sobre la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor; sobre el Dia Internacional dels Drets Humans i la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU com a instrument de drets humans; sobre les jornades «L'educació, responsabilitat de tots», celebrades a Calvià; sobre els articles 28 i 29 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU referents al dret a l'educació i als objectius de l'educació, respectivament.

13-12-2002

- **Diario de Mallorca:** taula rodona sobre la situació dels adolescents amb protecció a Mallorca; sobre la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor; sobre l'article 3 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU, referent a l'interès superior de l'infant.

17-12-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre les denúncies referents a menors fetes al Servei d'Atenció a la Família del Cos Nacional de Policia amb relació a la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors i sobre les joguetes per Nadal i l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU referent a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals.

19-12-2002

- **Roda de premsa:** Sobre la campanya de Nadal de l'ODDM «Per un bon ús d'Internet i dels videojocs!»; sobre l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU referent a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals.

23-12-2002

- **Ona Mallorca Ràdio:** Sobre la campanya de Nadal de l'ODDM «Per un bon ús d'Internet i dels videojocs!» i l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU referent a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals.

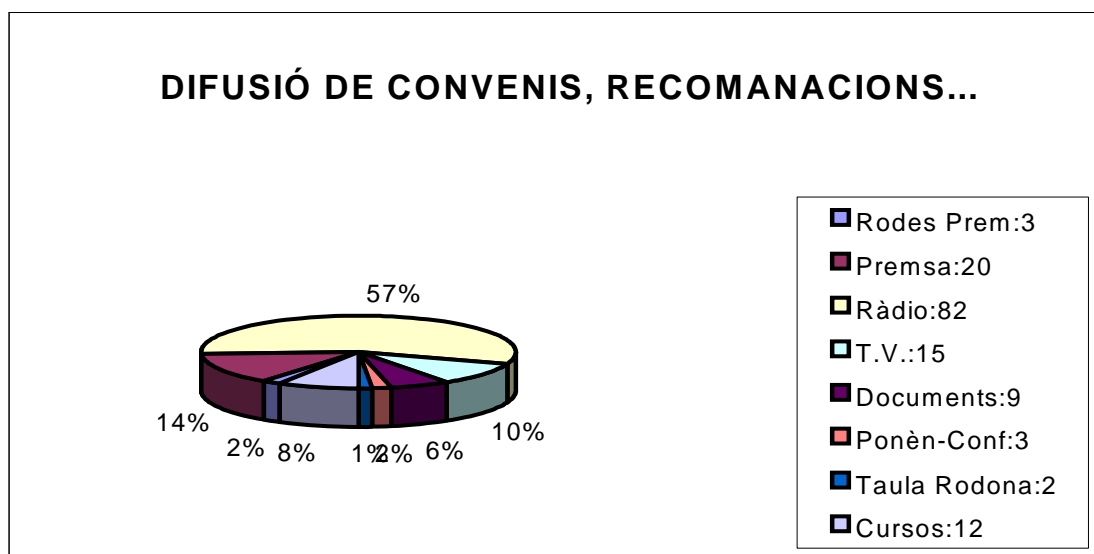
24-12-2002

- **Última Hora Radio:** Sobre la campanya de Nadal de l'ODDM «Per un bon ús d'Internet i dels videojocs!» i l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU referent a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals.

31-12-2002

- **Última Hora Radio:** Balanç de les actuacions de l'ODDM l'any 2002; sobre pornografia infantil a Internet i l'ús de filtres; sobre les joguetes i l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant de l'ONU referent a l'esbarjo, al joc i a les activitats culturals.

Total sobre la promoció de l'aplicació i la difusió de convenis i recomanacions, etc.: 146 (decreixement respecte de l'any anterior: 5,4 %)

QUARTA. Proposar adaptacions o reformes de procediments, reglaments o lleis per a la defensa eficaç dels drets dels menors i procurar la millora constant dels serveis dirigits a l'atenció dels menors en l'àmbit de les Illes Balears.

S'està fent feina per millorar la defensa dels drets dels menors en les adaptacions de procediments, reglaments o lleis següents:

- **DOCUMENTS I PROTOCOLS ELABORATS** per l'ODDM adreçats a millorar el funcionament de l'Oficina i del desenvolupament de les seves funcions; per tant, per millorar la qualitat en la defensa i promoció dels drets dels menors a les Illes Balears:
 - Revisió i millora del protocol de supervisió d'un centre de menors de règim semiobert.
 - Revisió i millora del protocol de valoració de la supervisió d'un centre de menors de règim semiobert: S'ha finalitzat la valoració del centre de menors Es Fusteret i s'ha presentat.
 - Elaboració del sistema informatitzat unificat de registre d'actuacions de l'ODDM.

DOCUMENTS REVISATS AMB PROPOSTES:

- Recomanació a la Conselleria d'Educació i Cultura perquè s'apliqui correctament i amb totes les garanties els drets, els deures i les normes de convivència establertes en el Reial decret 732/1995:
 - Supervisant les normes de convivència dels centres educatius i els reglaments de règim interior perquè estiguin adaptades al Reial decret 732/1995, de 5 de maig, sobre drets i deures dels alumnes i normes de convivència als centres docents no universitaris.
 - Assessorant convenientment el personal docent dels centres educatius del procediment que cal seguir per tramitar els expedients disciplinaris.
 - Informant abans de formalitzar les matrícules del projecte educatiu o sobre el caràcter propi del centre els alumnes i els seus pares o representants legals, i que una vegada formalitzada se'ls doni de manera fefaent una còpia de les normes de convivència i del reglament de règim interior.
 - Exposant en els taulers d'anuncis o en un lloc visible d'accés per als alumnes, per als seus pares o per als representants legals les normes de convivència i el reglament de règim interior.

- Potenciant la comunicació constant i directa dels òrgans de govern dels centres educatius amb els alumnes i els seus pares o representants legals per garantir els seus drets i per impedir la comissió de fets contraris a les normes de convivència.
- Recomanació a la coordinadora de la Secció de Menors de la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Balears de la legislació estatal aplicable, especialment la Llei orgànica 14/1999, de 9 de juny, que modificà el Codi penal i la Llei d'enjudiciament criminal, entre d'altres, en els articles 448, paràgraf 3r, i 707, paràgraf 2n, per tal d'evitar la «victimització secundària» en els processos judicials per presumptes delictes de maltractaments i abusos sexuals a menors d'edat de la jurisdicció penal:
 - Permetre que el menor testifiqui, en el cas que hagi de fer-ho, acompanyat d'un familiar o d'un professional (psicòleg) que li doni suport, així com la utilització de mitjans de protecció necessaris i disponibles.
 - Evitar trobar-se amb l'acusat a les dependències judicials.
 - Establir que la vista oral es dugui a terme sense públic i a porta tancada.
 - Informar prèviament el menor i els seus pares sobre el judici i el que hi succeirà.
 - Evitar que el menor hagi de forçar la veu en l'acte del judici.
 - Utilitzar un llenguatge comprensible per al menor.
 - Evitar que la vestimenta dels jutges, del fiscal, de l'advocat i del secretari judicial sigui una font més de temor i, per tant, prescindir de les togues.
 - Tenir en compte, si escau, els menors amb necessitats educatives especials (NEE) perquè la seva compareixença es realitzi de forma adient a la seva situació i al seu desenvolupament. Tenint cura de preservar la seva intimitat en tots els àmbits, especialment en la premsa local.
- Recomanació a la Conselleria de Salut i Consum per tal d'elevat al Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut (CISNS) la proposta següent amb relació al pírcing, el tatuatge i la micropigmentació:
 - La possibilitat d'incloure normativament l'obligació per part dels responsables dels establiments que realitzen aquestes tècniques de posar en coneixement dels pares o dels representants legals dels menors d'edat

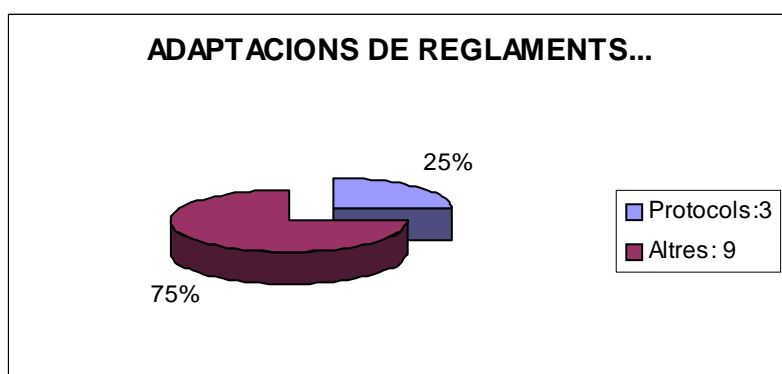
la intenció d'aquests de fer-se un tatuatge o un pírcing, a fi de recaptar documentalment la concurrència del consentiment d'ambdós.

- La possibilitat de limitar normativament fins a una certa edat —p. ex., 16 anys— l'entrada en aquest tipus d'establiments.
- Suggestiments al contingut de l'esborrany de la pàgina web www.clubdenit.com. de prevenció de la drogaaddicció de l'IRES i de l'IREFREA.
- Suggestiments al dictamen sobre un possible tractament normatiu de les garanties de l'exercici dels drets de la infància i l'adolescència a les Illes Balears elaborat per la Fundació Aldaba per a la Direcció General de Menors i Família de la Conselleria de Benestar Social del Govern de les Illes Balears.
- Suggestiments a l'esborrany de la Llei de serveis socials, de la Direcció General de Planificació i Ordenació Social de la Conselleria de Benestar Social del Govern de les Illes Balears.
- Suggestiments a l'Avantprojecte de Llei de garanties per a l'exercici dels drets de la infància i l'adolescència a les Illes Balears, de la Direcció General de Menors i Família de la Conselleria de Benestar Social del Govern de les Illes Balears.
- Suggestiments al Decret pel qual es crea la Comissió per a la Seguretat Alimentària de les Illes Balears.
- Suggestiments i observacions efectuats al projecte de Reglament de la Llei orgànica 5/2000, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

NOMBRE DE DOCUMENTS I PROTOCOLS ELABORATS: 3

NOMBRE TOTAL DE DOCUMENTS REVISATS AMB PROPOSTES: 9

NOMBRE TOTAL D'ADAPTACIONS DE PROCEDIMENTS, REGLAMENTS O LLEIS: 12

CINQUENA. Dur a terme la coordinació interdepartamental dels temes i les matèries relacionats amb els menors i els seus drets.

L'Oficina de Defensa dels Drets del Menor s'ha coordinat amb altres departaments per resoldre expedients, com es pot veure en l'apartat de queixes i denúncies. En concret, els departaments amb què s'han establert línies de coordinació i actuació han estat els següents:

1. 149 centres educatius privats concertats
2. 18 punts d'informació juvenil
3. 19 regidors de joventut
4. 2 oficines municipals d'informació als consumidors
5. 219 centres educatius públics
6. 24 guarderies d'Eivissa i Formentera
7. 3 equips d'orientació i valoració psicopedagògica
8. 3 oficines d'ajuda a víctimes del delictes
9. 3 sindicats (USO, UGT, CCOO)
10. 368 associacions de pares i mares d'alumnes d'escoles i instituts
11. 4 associacions de veïns
12. 5 casals de joves
13. 5 clubs de futbol escolar
14. 67 batles i/ o regidors de consum
15. 67 batles i/ o regidors de parcs i jardins
16. 67 regidors de serveis socials
17. Adjunt al síndic de Greuges de Catalunya per a temes d'infància
18. Ajuntament de Fuenlabrada
19. Amnistia Internacional
20. Associació de Pares i Mares pel Desenvolupament Integral de l'Infant «Néixer i créixer»
21. Associació Es Garrovers
22. Associació Aragonesa per a la Promoció i Defensa dels Drets de la Infància i l'Adolescència «Molimo»
23. Associació Balear de Cardiopaties Congènites (ACCAB)
24. Associació Balear de Defensa de la Infància Maltractada (ABADIM)
25. Associació Balear de Fibrosi Quística
26. Associació Cultural Illa Oberta
27. Associació de Mares de Discapacitats de Balears (AMADIBA)
28. Associació de Pares de Nins amb Càncer de Balears (ASPAJOB)
29. Associació Escola en Pau
30. Associació Gestalt Mallorca
31. Associació Illes Balears d'Adopció (AIBA)

32. Associació Promoció i Benestar Social (PROBENS)
33. Associació Pro-Presos. Centre alternatiu S'Escola
34. Associació Psicopedagògica de Suport a la Infància (APSI)
35. Ateneu Alcari
36. Aula Cultural
37. BETEL
38. Bòsnia Viva
39. Cambra de Comerç de Mallorca, Eivissa i Formentera
40. Càritas Diocesana
41. Càritas Eivissa i Formentera
42. Càritas Menorca
43. CEAPA
44. Centre Coordinador per a Immigrants de la Creu Roja
45. Centre d'Atenció i Toxicomanies
46. Centre d'Integració de Treballadors Estrangers (CITE) de Palma
47. Centre d'Orientació Educativa i Vocacional de Calvià (COEV)
48. Centre d'Orientació Familiar (COF)
49. Centre de Salut Camp Rodó
50. Centre de Salut Mental Infantojuvenil
51. Centre de Salut Son Pizà
52. Centre de Salut Vall d'Argent
53. Centre Reina Sofia per a l'Estudi de la Violència (València)
54. Col·legi Oficial d'Advocats
55. Col·legi Oficial de Diplomats i Diplomades en Treball Social
56. Comissió Interinsular de Protecció de Menors
57. Consell de la Joventut de les Illes Balears
58. Consell Econòmic i Social de les Illes Balears
59. Conselleria d'Educació i Cultura
60. Conselleria de Benestar Social del Consell Insular d'Eivissa i Formentera
61. Conselleria de Salut i Consum
62. Creu Roja joventut
63. Defensor del Ciutadà i del Turista de Calvià
64. Defensor del Menor de la Comunitat de Madrid
65. Defensor del Poble
66. Defensor del Poble Andalús
67. Defensora dels Drets dels Infants i Adolescents de l'Ajuntament de Lleida
68. Delegació del Govern a les Illes Balears
69. Departament de Joventut del Consell Insular de Mallorca
70. Direcció General d'Acció Social del Menor i de la Família del Ministeri de Treball i Afers Socials
71. Direcció General d'Arquitectura i Habitatge
72. Direcció General d'Esports
73. Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa
74. Direcció General de Consum
75. Direcció General de Cooperació

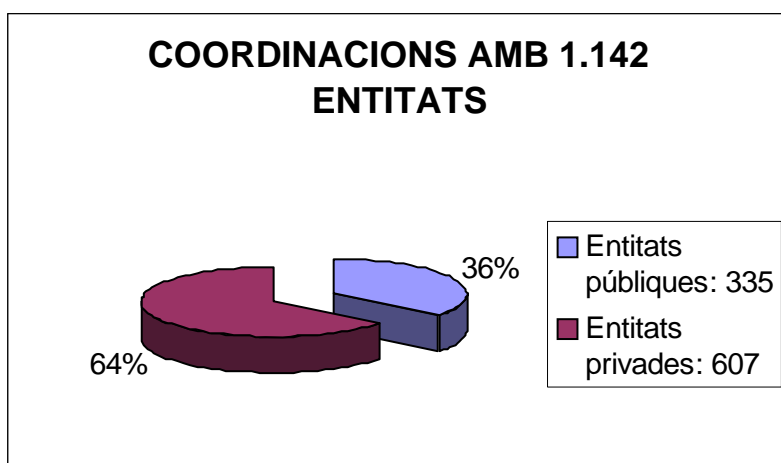
76. Direcció General de Cultura
77. Direcció General de Formació Professional i Inspecció Educativa
78. Direcció General de Joventut
79. Direcció General de Menors i Família
80. Direcció General de Planificació i Centres
81. Direcció General de Planificació i Ordenació Social
82. Direcció General de Planificació i Finançament
83. Direcció General de Tràfic
84. Direcció General de Treball i Salut Laboral
85. Ecologistes en Acció
86. Equip de Suport a la Immersió: Servei d'Ensenyament del Català
87. Federació Balear de Futbol
88. Federació Coordinadora de Persones amb Discapacitat
89. Federació d'Associacions Immigrants de Balears (FAIB)
90. Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)
91. Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de les Balears
92. Fundació d'Ajuda contra la Drogaaddicció (FAD)
93. Grup d'Educadors de Carrer i Treball amb Menors (GREC)
94. Grup d'esplai de Mallorca (GDEM)
95. Grup Es Borinot
96. Guàrdia Civil – Equip de Dona i Menor (EMUME)
97. Hospital de Son Llätzer
98. Inspecció Provincial de Treball i Seguretat Social
99. Institut Balear d'Afers Social (IBAS)
100. Institut Balear d'Estadística (IBAE)
101. Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI)
102. Institut Balear de la Dona (IBD)
103. Institut de Reinserció Social (IRES)
104. Institut de Treball Social i Serveis Socials (INTRESS)
105. Institut Navarro de Benestar Social
106. IREFREA
107. Jutjat de Menors núm. 1
108. Jutjat de Menors núm. 2
109. Labor – Actív@te
110. Metges del Món
111. Moviment Escolta
112. Nou Horitzó
113. Oficina d'Informació als Immigrants (OFIM)
114. Oficina d'Informació, Assessorament i Tractament Psicosocial de la Dona a Eivissa
115. Parlament de les Illes Balears
116. Pastoral Penitenciària
117. PIME Eivissa
118. Policia Local de Palma
119. Policia Nacional – Servei d'Atenció a la Família (SAF)

- 120. Projecte Jove
- 121. Provida
- 122. Punt de Trobada
- 123. Servei d'Acolliment a Dones i Famílies (SADIF)
- 124. Save the Children
- 125. Servei d'Adopcions de la Direcció General d'Acció Social del Menor i de la Família del Ministeri de Treball i Afers Socials (Madrid)
- 126. Servei d'Emergències 112
- 127. Servei de Menors del Consell Insular d'Eivissa i Formentera
- 128. Servei de Menors del Consell Insular de Mallorca
- 129. Servei de Menors del Consell Insular de Menorca
- 130. Siloé
- 131. Síndic de Greuges de Catalunya
- 132. SOS Racisme
- 133. UNICEF
- 134. Universitat de les Illes Balears (UIB)
- 135. Xarxa d'Instal·lacions de les Illes Balears (XIB)

Nombre d'entitats públiques amb qui l'ODDM s'ha coordinat: **335**

Nombre d'entitats privades amb qui l'ODDM s'ha coordinat: **607**

NOMBRE TOTAL D'ENTITATS: 1.142 (decreixement respecte de l'any anterior: **32%**)

SISENA. Promoure davant el Consell de Govern les disposicions normatives adequades per al desenvolupament i efectivitat dels drets del menor en l'àmbit territorial de la comunitat.

En aquest apartat, s'admeten els casos que per la seva temàtica i per resoldre'ls s'han d'analitzar les disposicions normatives aplicables, ja siguin normes d'àmbit estatal o autonòmiques; en el primer cas, bé per manca de normativa autonòmica, bé per manca d'assumpció de competències per la comunitat autònoma sobre la matèria o bé perquè la competència sigui de l'Estat.

Enguany, l'ODDM no ha tramitat cap disposició normativa al Consell de Govern, , si bé des de l'ODDM es va considerar oportú que des de la Conselleria de Benestar Social s'elevés a la consideració del Consell de Govern un decret mitjançant el qual es procedís a la creació d'un òrgan de caràcter consultiu denominat Consell d'Infància i Família de les Illes Balears i que tingués com a principal finalitat exercir funcions de proposta i constituir un fòrum de debat per promoure la participació i el diàleg de totes les institucions i entitats implicades en matèria d'infància i família.

Aquest Consell podrà proposar al Govern l'adopció de mesures -ja siguin normatives, executives o de coordinació- sobre les matèries esmentades. A més, i degut a la seva composició multidisciplinària -amb representants dels col·lectius d'advocats, pedagogs, psicòlegs, educadors socials, fiscals, funcionaris, jutges, treballadors socials i representants de les ONG- es constituirà com un espai de debat i cooperació entre les institucions i la societat balear per tal de donar resposta als problemes que puguin sorgir en l'àmbit de la infància i la família.

Formaran part del Consell d'Infància i Família representants dels consells insulars; de les conselleries competents en matèria d'infància i família; salut; educació i treball i formació; de la Delegació del Govern; de les entitats locals i dels col·lectius professionals abans esmentats.

Les seves funcions seran, entre d'altres:

- proposar i assessorar sobre les polítiques i les actuacions que es duguin a terme en matèria d'infància i família des del Govern de les Illes Balears, així com promoure i facilitar la participació de les institucions i entitats implicades.

- informar sobre els avantprojectes de llei que afectin o puguin afectar les actuacions que el Govern desenvolupa en aquestes matèries en el cas que l'òrgan que els tramita ho consideri oportú.
- assessorar l'executiu autonòmic sobre la coordinació dels consells insulars en les competències transferides.
- estudiar i valorar les estadístiques autonòmiques en matèria d'infància i família.
- formular propostes i donar suport a la Comissió Interinsular de protecció de Menors.

SETENA. Procurar els mecanismes de control adequats per assegurar el compliment en tot el que afecta els drets dels menors a les Illes Balears.

Totes les actuacions reflectides als apartats anteriors han permès engegar els mecanismes de control necessaris per assegurar el compliment dels drets del menor a tots els àmbits. Una prova d'això són les queixes i les denúncies, que expressades en nombre d'expedients en la breu història de l'ODDM queda de la manera següent:

<i>Any</i>	<i>Nombre d'expedients</i>	<i>% anual increment</i>
1997	9	100%
1998	20	122%
1999	36	80%
2000	61	69%
2001	124	103%
2002	142	13%

- A la pàgina web es poden consultar un grapat de fitxes corresponents a campanyes de sensibilització per respectar els drets dels menors. Les fitxes afegides el 2002 són les següents:
 1. *Memòria 2001 (Informe d'actuacions de l'ODDM 2001)*. En català.
 2. Resum de la *Memòria 2001*. Bilingüe català–castellà.
 3. *Manual per a la participació: La participació dels infants pot ser una realitat*. En català.
 4. *Esports: Drets, motius que desvirtuen l'esport, normativa, finalitat de l'esport, consells per a entrenadors, consells per a pares i mares*. En català.
- Enguany hem modificat els següents ítems del codi de tipologia de situacions que atén l'ODDM:

1.9.3. Acolliment:

L'acolliment familiar i l'acolliment residencial són l'instrument pels quals es materialitza la tutela administrativa o la guarda.

1.9.3.1. Acolliment familiar:

L'acolliment familiar produeix la plena participació del menor a la vida de família i els acollidors tenen l'obligació de vetllar per ell, tenir-lo a la seva companyia, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una educació integral.

1.9.3.2. Acolliment residencial:

Integració del o la menor, amb caràcter provisional, en un centre, una residència, una llar funcional, una institució pública o una entitat col·laboradora amb la finalitat de rebre atenció, educació i formació, necessàries i on n'exerceix la guarda el director del centre.

1.9.7. Emancipació:

Estat civil de la persona, intermedi entre la majoritat i la minoritat, caracteritzat per l'extinció de la pàtria potestat i l'atorgament al menor d'edat d'una capacitat d'obrar semblant a la que gaudeix el major d'edat. Produïda en el casos que preveu la llei: majoritat, concessió dels qui exerceixen la pàtria potestat, consentida la concessió pel menor, i per concessió judicial; o bé, per la situació en què es troba el fill que sense estar legalment emancipat i tenint més de setze anys, viu independentment dels seus pares amb el consentiment d'aquests.

1.9.8. Filiació, paternitat o maternitat:

Tracta sobre el lligam de parentiu que uneix un fill o una filla als seus pares. Així mateix hi tenen a veure les accions directament encaminades a conèixer i declarar la realitat genètica, mitjançant la determinació, la reclamació o la impugnació de la filiació; es declara la qualitat de fill o filla d'una persona o bé que la paternitat o maternitat que s'exerceix no s'ajusta a la realitat.

2.3.3.3. Consum de béns i serveis:

Dificultats amb l'adquisició i l'ús de béns i/ o serveis públics o privats.

- El fons documental i material formatiu per a l'assessorament i el préstec a les persones i les entitats sol·licitants consta de **662** documents (llibres, estudis, etc.) catalogats, cosa que suposa un increment del **43%** respecte de l'any anterior .
- Formació permanent del personal de l'ODDM: Disposar de professionals amb formació específica adient a l'ODDM contribueix a assegurar el compliment dels drets dels menors. Per aquest motiu els professionals han assistit a les accions formatives següents:
 1. Seminari: «El model d'intervenció en situacions de crisi»
Organitzat pel Departament de Filosofia i Treball Social (Àrea de Treball Social i Serveis Socials) de la UIB
Dates: 12, 13 i 14 de febrer de 2002
Nombre d'hores: 21

- Hi va assistir Lourdes Lara Julián (treballadora social)
Preu: gratuït
2. Jornades: «Polítiques familiars: els primers anys de la infància»
Organitzades per la Comissió per a la Igualtat d'Oportunitats entre els Homes i les Dones del PSM–Entesa Nacionalista
Dates: 15 i 16 de febrer de 2002
Nombre d'hores: 8
Hi va assistir Alonso Medinas Prats (assessor jurídic)
Preu: gratuït
 3. Sessió formativa: «Utilització de sondes de mides de seguretat de elements de joc infantil»
Organitzada per l'ODDM i HAGS
Data: 19 de febrer de 2002
Nombre d'hores: 2,30
Hi va assistir l'equip tècnic de l'ODDM
Preu: gratuït
 4. Curs: «Dictamen pericial»
Organitzat pel Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social i Assistents Socials de les Illes Balears
Dates: 21, 22 i 23 de febrer de 2002
Nombre d'hores: 24
Hi va assistir Margalida Rubí Tomàs (treballadora social)
Preu: 156,27 €
 5. Curs: «El paper educatiu de les relacions afectives a la família»
Organitzat per l'ODDM
Dates: 8, 9 i 10 d'abril de 2002
Nombre d'hores: 20
Hi va assistir Lourdes Lara Julián (treballadora social)
Preu: gratuït
 6. Curs: «VI Congrés Estatal d'Infància Maltractada»
Organitzat per l'Associació Murciana de Suport a la Infància Maltractada (AMAIM) i la Federació d'Associacions per a la Prevenció del Maltractament Infantil (FAPMI)
Dates: 25, 26 i 27 d'abril de 2002
Nombre d'hores: 24
Hi va assistir Margalida Rubí Tomás (treballadora social)
Preu: 240,40 €
 7. Curs: «Informar i comunicar»

Organitzat per l'Oficina d'Informació Juvenil (XIB. Direcció General de Joventut)

Data: 16 d'octubre de 2002

Nombre d'hores: 5

Hi va assistir Miquel Crespí Font (administratiu)

Preu: gratuït

8. Curs: «Quina ajuda és la que ajuda? L'acompanyament dels processos de canvi humà»

Organitzat pel Col·legi Oficial de Diplomats i Diplomades en Treball Social de les Illes Balears

Dates: 17, 18 i 19 d'octubre de 2002

Nombre d'hores: 24

Hi varen assistir Lourdes Lara Julián i Margalida Rubí Tomás (treballadores socials)

Preu: 150 €

9. Curs: «Educació Afectivosexual per a educadors i altres professionals»

Organitzat per l'Institut Balear de la Dona (IBD)

Dates: 22 i 29 de novembre de 2002

Nombre d'hores: 40 (15 hores presencials i 25 hores no presencials)

Hi va assistir Lourdes Lara Julián (treballadora social)

Preu: gratuït

TOTAL: **9** cursos, cosa que suposa un increment del **33,33%** respecte del l'any anterior.

VUITENA. Fomentar la planificació integral o sectorial de les matèries que afecten els drets i la protecció dels menors i supervisar-ne l'execució.

Per assolir aquest objectiu, l'ODDM ha participat en les reunions següents i ha possibilitat un seguit de projectes:

- Enguany l'ODDM no ha participat en cap reunió de l'Observatori estatal de la Infància, que és un grup de treball que es creà per l'Acord del Consell de Ministres de 12 de març de 1999, d'acord amb l'article 40.3 de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració general de l'Estat. L'objectiu és la construcció d'un sistema d'informació que tenguí capacitat per conèixer el benestar i la qualitat de vida de la població infantil. Aquest grup està integrat com a òrgan col·legiat dins el Ministeri de Treball i Afers Socials. No obstant això, s'ha facilitat tota la informació que aquell ens ha sol·licitat, principalment sobre el tema d'adopcions.
- Participació a les Jornades de Defensors i Responsables Municipals de la Infància a Lleida els dies 25 i 26 de novembre de 2002. L'objectiu principal d'aquestes jornades ha estat crear un debat participatiu entre tots els assistents entorn de les idees següents:
 - Quin és el nostre paper en la defensa dels drets dels infants?
 - És un paper actiu? Institucional? Assistencial? Legal?
 - És convenient reconèixer els grups associatius, de treball, d'informació de nins i nines que s'han format en els municipis: com podem potenciar-ne la creació?
 - Grups de nins i nines com catalitzadors i transmissors de la informació: saben què pensem i com pensen els nins i les nines? ¿Com podem saber el que volen, el que els agrada, el que els preocupa? ¿Com podem potenciar la seva participació com a ciutadans?
 - Cristal·litzar el treball dels grups de nins i nines: ¿Tenen prou capacitat per confeccionar un informe periòdic que reflecteixi el seu punt de vista? ¿Pot fer-se arribar a les institucions i pot ser un indicador més per considerar? Com?
- Presentació a la Comissió Interinsular de Protecció de Menors del treball de la Comissió Tècnica coordinada per l'ODDM sobre el servei de telèfon 112 d'emergències per a infants.
- Inici del projecte d'assistència jurídica als nins maltractats amb l'Associació Balear per a la Defensa de la Infància Maltractada (ABADIM), conscients que des de diferents àmbits socials es constata que en molts de casos no

s'arriba a actuar contra els presumptes agressors o abusadors dels nins maltractats.

Les causes són variades: de vegades perquè la família de l'infant no fa la denúncia corresponent i no exerceix l'acusació particular; és el cas, per exemple, de la mare que no vol que s'actui judicialment contra el marit o la parella malgrat que sigui evident que són els autors del maltractament; en altres ocasions, perquè l'advocat que ha contractat la família no té l'experiència ni l'assessorament necessaris per dur casos d'aquestes característiques. També hi influeix que en els casos de maltractament infantil no hi intervé la Fiscalia de Menors, sinó un fiscal d'ofici generalment poc format en aquests temes i sempre amb molt poc temps per dedicar-hi.

Per això l'ODDM ha contractat amb l'ABADIM un projecte consistent en assegurar una adequada assistència jurídica al nin maltractat.

El projecte consisteix bàsicament a:

- Constituir un grup d'advocats especialitzats en temes de maltractament infantil.
 - Organitzar de manera periòdica cursos i activitats de formació dirigides a aquest col·lectiu i, també, a d'altres advocats, fiscals i jutges que tinguin interès en la problemàtica del maltractament infantil.
 - Constituir-se en acusació particular en els casos que la família no ho faci.
 - En els casos en què la família exerceixi l'acusació, si vol l'ABADIM oferirà suport especialitzat a l'advocat que hagi contractat.
- Inici del projecte de participació infantil «Consell Infantil de les Illes Balears» amb T.S.9 Creatius de Serveis:

El Consell Infantil de les Illes Balears (CIIB) és el resultat del treball desenvolupat al llarg d'un curs escolar, en què hi col·laboren de manera voluntària entitats locals i comarcals i centres escolars d'educació primària i en què hi participen nins i nines d'edat compresa entre 10 i 12 anys, professionals de l'àmbit de l'educació i professionals de l'àmbit sociocultural.

Del resultat de tot aquest procés s'obtenen demandes concretes de canvi sobre realitats properes als infants, en què l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor (ODDM) pot reprendre el seu paper de mediador per elevar-les a les administracions oportunes.

Entre els objectius d'aquest projecte, es pretén aconseguir:

- Educar envers una participació social plena (amb relació als infants).

- Implicar en l'escolta activa les entitats properes al menor (amb relació a les entitats col·laboradores).
- Conèixer les necessitats de nins i nines envers la realitat més propera i promoure i difondre recomanacions de millora (amb relació a l'ODDM).

Per dur a terme aquests objectius a les Illes Balears, s'ha demanat la col·laboració d'ajuntaments, mancomunitats, centres escolars (públics, privats i/ o concertats) i altres entitats, ja que les entitats locals, municipals o comarcals són la primera estructura que el menor identifica com a òrgan de l'Administració i, per tant, com el possibilitador per materialitzar demandes concretes elevades a propostes. Els centres escolars de primària compleixen el primer requisit, que és estar en contacte amb un gran nombre de nins. És fonamental no oblidar que per dur endavant un projecte d'una envergadura com la que es planteja és imprescindible comptar amb la col·laboració d'entitats lligades als infants i a l'entorn més immediat d'aquests infants.

El Consell Infantil de les Illes Balears segueix una estructura composta per quatre fases:

1. fase de difusió i formació
2. fase de seguiment del treball
3. fase del Consell Infantil de les Illes Balears i cloenda
4. fase d'avaluació i conclusions

L'any 2002 s'ha desenvolupat la primera fase.

ACCIONS REALITZADES: FASE DE DIFUSIÓ I INFORMACIÓ

1. Elaborar material

a) Material de difusió i informació:

1. *Manual per a la participació*. L'ODDM inicia aquesta feina i en presenta un esborrany a entitats vinculades als menors i a la participació i també a persones significatives (*Manual per al bon facilitador*); es publica el 15 d'octubre de 2002.
2. Elaboració d'un full de presentació del CIIB amb què s'explica què és el CIIB de manera molt resumida i amb un llenguatge que els infants poden entendre. No obstant això, aquest es fa arribar als ajuntaments i a altres entitats que vulguin tenir més informació sobre el projecte.

- b) Material formatiu: com a material per a la formació dels facilitadors o col·laboradors, s'utilitza el manual elaborat per l'ODDM. Les sessions de formació consten de dues parts:
1. Part teòrica informativa del projecte: s'exposen el motiu i la finalitat del projecte i se n'aclareixen tots els dubtes. Aquesta part la duu a terme TS 9 Creatius de Serveis amb la presència física de la senyora Maria Amengual Herranz com a representant.
 2. Part pràctica: es posa en coneixement dels facilitadors les dinàmiques i/ o les tècniques a l'hora de fer feina amb els infants. Aquesta part la duu a terme l'ODDM amb la presència física del director de l'Oficina, el senyor Javier Barés Marticorena.

Per a la formació es programa un calendari per comarques, que té una durada de 4 hores per sessió, aproximadament.

En el cas de Palma, atès que es va rebre una resposta negativa per part dels serveis socials municipals, es planifica cercar altres vies per trobar col·laboradors. En primer lloc, el 26 de novembre de 2002 el projecte es dona a conèixer a tots els centres escolars públics i privats i/ o concertats mitjançant el correu electrònic. També s'envien missatges als punts d'informació juvenil, a les regidories de joventut, al Moviment d'Escoltes, al grup GDEM i als casals d'infants i joves.

A conseqüència d'això —ja que la recerca d'altres vies per trobar col·laboradors s'ha allargat en el temps—, es programa una darrera reunió informativa i de formació per al 6 de febrer de 2003.

El 4 de desembre de 2002 es comença el contacte telefònic amb els centres escolars amb l'objectiu de saber el nombre de persones interessades a participar. Aquest període de contacte acaba el 15 de gener de 2003. Fins al mes de desembre de 2002, les respostes obtingudes són:

- regidories de joventut → sense resposta
- casals d'infants i joves → sense resposta
- punts d'informació juvenil → sense resposta
- Moviment d'Escoltes → sense resposta
- grup GDEM → assistirà a la reunió prevista per al 6 de febrer de 2003.
- centres escolars → públics: 47; privats i/ o concertats: 43. Responen que hi participaran: 3.

- c) Sistema de registre i avaluació: elaboració d'instruments de recollida de dades sobre el projecte i les reunions que preparin els col·laboradors amb els infants:
- Enquesta d'avaluació sobre el Consell Infantil de les Illes Balears.
 - Full de procés d'elecció de representants⁴.
 - Full de dades del punt de participació local, que cal omplir en cada sessió de feina programada amb el grup de nins i nines.
 - Full d'avaluació final del punt de participació local, que han d'omplir els col·laboradors. L'objectiu és tenir la seva avaluació del projecte i a ell mateix com a facilitador.
 - Full d'avaluació final del punt de participació local, que han d'omplir els infants amb l'objectiu de conèixer la seva percepció amb relació a la utilitat d'haver participat i per saber com s'han sentit.

2. Difondre el Consell Infantil de les Illes Balears (CIIB)

- a) Contacte amb els ajuntaments i amb les mancomunitats:
1. El 19 d'agost de 2002 l'ODDM envia cartes a tots els ajuntaments de les Illes Balears per introduir la idea del projecte i demanar si estan interessats a participar i que assignin un professional de referència del seu consistori. 19 municipis envien la resposta per escrit confirmant que hi participaran.
 2. El 20 de setembre de 2002 l'ODDM envia missatges electrònics als ajuntaments que no han contestat. Hi respon un ajuntament.
 3. Com a darrer recurs, es contacta telefònicament amb els ajuntaments que encara no han donat cap resposta.
 4. Es contacta telefònicament amb els ajuntaments dels 67 municipis per donar la benvinguda als participants i citar-los als espais de formació (també es convida als que no han donat cap resposta a tenir un contacte directe).
 5. Per contacte telefònic, 10 ajuntaments donen resposta positiva i els altres es comprometen a donar-hi una resposta. Aquest període arriba fins a finals d'octubre de 2002.
- b) Reunions i entrega de material de suport i informatiu. Amb els ajuntaments que decideixen participar-hi es programen set reunions informatives:
- una reunió a la Mancomunitat del Raiguer l'11 de novembre de 2002

⁴ Per elaborar un estudi de gènere, es farà una divisió aleatòria dels ajuntaments col·laboradors; en el moment de fer l'elecció dels seus consellers, la meitat hauran de triar un nin i una nina (discriminació positiva) i l'altra meitat podran fer la seva elecció lliurement.

- una reunió a la Mancomunitat de la Tramuntana el 12 de novembre de 2002
- una reunió a la Mancomunitat de Migjorn el 12 de novembre de 2002
- una reunió a la Mancomunitat del Pla de Mallorca el 13 de novembre de 2002
- una reunió a la Mancomunitat Nord el 13 de novembre de 2002
- una reunió a Eivissa el 14 de novembre de 2002
- una reunió a Menorca el 20 de novembre de 2002.

Es programa una reunió per mancomunitat amb l'objectiu de descentralitzar-les. A cada una de les reunions es convoca els municipis pertanyents a cada mancomunitat. El nombre d'assistents a cada una de les reunions és:

<i>Mancomunitats o illes</i>	<i>Ajuntaments convocats</i>	<i>Ajuntaments assistents</i>
Mancomunitat del Raiguer	7	2
Mancomunitat de la Tramuntana	6	4
Mancomunitat del Migjorn	8	2
Mancomunitat Pla de Mallorca	6	2
Mancomunitat Nord	7	5
Eivissa	5	4
Menorca	7	4

A causa del baix nombre d'assistents es programa una reunió informativa extraordinària a Palma el 4 de desembre de 2002, a la qual es convoquen els participants que no han assistit a la reunió de la seva mancomunitat. Havent convocat aproximadament una vintena de col·laboradors, n'hi assisteixen vuit.

Aquestes reunions informatives tenen una durada de dues hores, aproximadament. El material que s'hi lliura és una recensió del projecte, el *Manual per a la participació* com a guia per a la formació, la Convenció sobre els Drets dels Infants i un quadern amb informació sobre l'ODDM. També s'hi facilita tota la informació sol·licitada per escrita i oralment sobre el projecte. Les reunions informatives es condueixen i es distribueixen entre els quatre membres de l'equip de suport (autors del projecte) i el treballador contractat.

- c) Reunions de formació: es planifiquen quatre reunions de formació, que tenen una durada de 4 hores:
- una reunió a Eivissa el 9 de desembre de 2002

- una reunió a Menorca l'11 de desembre de 2002
- una reunió a Inca el 16 de desembre de 2002
- una reunió a Palma el 18 de desembre de 2002.

En el cas de les reunions de formació no s'ha fet una reunió per mancomunitat, ja que per dur a terme la part pràctica de dinàmiques es requereix un nombre mínim de persones. En aquest cas, el nombre d'assistents és major, ja que hi assisteixen els col·laboradors facilitats pels ajuntaments i altres col·laboradors que aquests han convidat. El nombre d'assistents a les reunions és:

<i>Reunions</i>	<i>Ajuntaments convocats</i>	<i>Municipis</i>	<i>Col·laboradors</i>
Eivissa	5	4	9
Menorca	7	4	6
Inca	8	8	15
Palma	11	10	10

Al final de la sessió de formació, es programa fer una reunió de seguiment per al mes de febrer amb l'objectiu de posar en comú la feina feta al municipi i saber la funcionalitat i l'acollida del projecte als diferents municipis.

Es facilita als col·laboradors la forma d'estar en contacte amb l'ODDM i l'equip de suport. Es demanen les dades dels col·laboradors per poder elaborar una llista que estigui a l'abast de tothom i poder estar interconnectats. S'elabora la llista de col·laboradors del CIIB.

S'arriba a l'acord d'enviar la informació a tots els centres escolars públics (199) i privats i/ o concertats (98) de tots els municipis de les Illes Balears amb la finalitat que hi hagi coneixement del projecte quan els col·laboradors prenguin contacte amb els centres escolars.

d) Recollida d'aportacions al projecte:

1. Ajuntaments participants: el 14 de gener de 2003 s'envia una carta d'agraïment per la seva col·laboració i la seva participació. Els municipis participants són:

<i>Illa</i>	<i>Ajuntaments</i>	<i>Altres entitats</i>
Mallorca	Alaró, Alcúdia, Andratx, Artà, Binissalem, Calvià, Capdepera, Consell, Esporles, Inca, Lloseta, Manacor, Sa Pobla, Pollença (Port de Pollença), Porreres, Puigpunyent i Santa Margalida (Ca'n Picafort)	Palma a través del centre escolar La Porciúncula i Sant Joan a través del CP Son Juny
Pitiüses	Eivissa, Sant Antoni de Portmany, Sant Joan de Labritja i Formentera	
Menorca	Alaior, Ciutadella de Menorca, Maó, El Mercadal, El Migjorn Gran i Sant Lluís	

2. Ajuntaments no participants: el 14 de gener de 2003 s'envia una carta d'agraïment —per l'interès que el consistori ha mostrat en rebre la petició i valorar-la encara que per diferents motius no pugui participar-hi—, una enquesta de valoració sobre el projecte, el tríptic i el *Manual per a la participació*.

<i>Illa</i>	<i>Municipis</i>	<i>Altres entitats</i>
Mallorca	Algaida, Ariany, Banyalbufar, Búger, Bunyola, Campanet, Campos, Costitx, Deià, Escorca, Estellencs, Felanitx, Fornalutx, Lloret de Vistalegre, Llubí, Llucmajor, Mancor de la Vall, Maria de la Salut, Marratxí, Montuïri, Muro, Petra, Ses Salines, Sant Llorenç del Cardassar, Santa Eugènia, Santa Maria del Camí, Santanyí, Selva, Sencelles, Sineu, Sóller, Son Servera, Valldemossa i Vilafranca de Bonany	
Pitiüses	Sant Josep de sa Talaia i Santa Eulària del Riu	
Menorca	El Castell i Ferreries	

- Inici del projecte d'investigació «Qualitat de l'atenció a menors en situació de risc social» amb la UIB:

Davant les mancances detectades quant a fluïdesa en la coordinació i les relacions entre els organismes i les entitats que tenen relació amb als infants i la seva protecció i en virtut de les competències assignades, valorà la necessitat de llançar endavant un estudi que permetés conèixer el grau de qualitat i satisfacció de les respostes obtingudes davant les possibles situacions de risc i desemparament.

Es fan imprescindibles la participació, la col·laboració i el debat tant de les institucions, les entitats i els serveis com dels professionals lligats al tema, i a més resulta obligat complir els articles 9 i 11 del Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'ODDM, com a auxili de les accions que es puguin encaminar per l'aclariment, la investigació o la inspecció.

És una finalitat d'aquest estudi ser un instrument d'anàlisi i de proposta de millores tant per a institucions, entitats i/ o serveis com per als professionals vinculats, partint **d'elements qualitius** i de les **dades** quantitatives **imprescindibles**.

2. ÀMBITS QUE CAL EXPLORAR

Davant la dificultat d'abordar la totalitat d'àmbits susceptibles de ser estudiats en un treball d'aquesta índole, tenint com a referència que el nombre de connexions entre entitats i serveis vinculats supera el centenar i, per tant, el nombre de possibles indicadors dins cadascun es pot dilatar, es considera convenient delimitar els àmbits en què es valora com a prioritari en aquesta primera aproximació.

1. La detecció.
2. La notificació: derivació a serveis especialitzats.
3. Els recursos disponibles: diferències territorials
4. El treball interinstitucional.

3. HIPÒTESIS DE TREBALL

3.1. Lligades a la DETECCIÓ

- Poc costum d'abordatge integral de la persona davant situacions simptomàtiques al camp de la salut.

- Individualitzar les dificultats conductuals al camp de l'educació.
- El biaix en el qual es pot caure davant el treball focalitzat a l'atenció individual–familiar amb crisis socials.
- La manca de coordinació entre entitats d'atenció primària pot ser un element inhibidor a l'hora de detectar situacions.

3.2. Lligades a la NOTIFICACIÓ

- Davant el coneixement de situacions de risc de famílies i menors, no es valora la necessitat ni l'obligatorietat de notificar la situació als serveis especialitzats competents.
- No acceptar com a pròpia la responsabilitat de la notificació, perquè es considera que hi ha entitats més pròximes al menor i a la família, amb més informació i en les quals ha de recaure la responsabilitat.
- Desconfiança sobre les possibilitats d'intervencions amb èxit.
- Experiències de notificacions anteriors en les quals la resposta obtinguda dels serveis competents ha estat frustrant o negativa per a les diferents parts implicades: l'entitat derivant, els professionals implicats, per al procés d'intervenció iniciat (atenció primària àmbit social).

3.3. Lligades a la DISTRIBUCIÓ DE RECURSOS PER TERRITORI

- Els recursos de què es disposa per fer front a situacions de risc són escassos i amb un perjudici comparatiu lligat al territori.
- Hi ha poca sensibilització per part dels governants a l'hora de dotar econòmicament les necessitats detectades.
- Es tendeix a donar resposta a necessitats consolidades en lloc de dur a terme una previsió de necessitats emergents, dotant de recursos per a la prevenció de situacions de risc.
- Manca de coneixement de la realitat social amb relació a la infància i la família.

3.4. Lligades al TREBALL INTERINSTITUCIONAL

- Hi ha poca claredat sobre les funcions i les competències de les diferents administracions competents davant intervencions compartides.
- La distribució actual de les funcions a l'hora d'intervenir amb menors i famílies no parteix del consens de les parts implicades.

4. OBJECTIUS

4.1. OBJECTIU PRINCIPAL

- Valorar la qualitat de l'atenció a menors en situació de risc social.

4.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Conèixer els mecanismes de resistència a la detecció de situacions de risc social amb menors i famílies a les entitats d'atenció primària dels àmbits sanitari, educatiu i social.
- Analitzar els aspectes dificultadors a l'hora de dur a terme la notificació de les situacions de risc social de menors i famílies detectades des de les entitats d'atenció primària dels àmbits sanitari, educatiu i social, al servei especialitzat de protecció de menors.
- Estudiar l'evolució competencial i pressupostària a l'àmbit de menors a les Illes Balears.
- Elaborar el mapa de recursos per a la infància i família en situació de risc a les Illes Balears.
- Elaborar el mapa de població en situació de risc de les Illes Balears.
- Desenvolupar l'estudi comparatiu entre els protocols de coordinació teòrics i reals en el procés d'intervenció entre la xarxa bàsica d'entitats.
- Editar un document de propostes de millores a la situació analitzada.

4.3. OBJECTIUS OPERATIUS (distribució d'objectius per fases de treball)

FASE 1. IMMERSIÓ TEÒRICA

OBJECTIU OPERATIU	REFERÈNCI A OBJ. ESPECÍFICA
Recerca de bibliografia, d'experiències publicades, etc.	—
Elaboració de protocols teòrics de coordinació en el procés d'intervenció amb menors amb situació de risc social	6
Recerca de partides pressupostàries i pressuposts d'execució del Govern de les Illes Balears	3

Estudi de distribució de competències entre Govern de les Illes Balears i els consells insulars	3
Elaboració del mapa teòric de recursos i prestacions segons la legislació vigent i el PPB	4

FASE 2. RECULL DE DADES INICIALS.

OBJECTIU OPERATIU	REFERÈNCI A OBJ. ESPECÍFICA
Recull de protocols reals de coordinació en el procés d'intervenció amb menors en situació de risc social	6
Recull de recursos, serveis i programes dirigits a menors i família en situació de risc social	4
Recull de dades generals envers població en situació de risc a les Illes Balears	5

FASE 3. ANÀLISI COMPARATIU DE LES DADES. ELABORACIÓ DE PROPOSTES

OBJECTIU OPERATIU	REFERÈNCI A OBJ. ESPECÍFICA
Anàlisi comparatiu de recursos i de casos per territori	4 – 5
Anàlisi comparatiu de protocols teòrics amb protocols reals de coordinació	6
Elaboració de propostes de millora	7

FASE 4. RESULTATS

OBJECTIU OPERATIU	REFERÈNCIA A OBJ. ESPECÍFICA
Elaboració del diagnòstic i d'un pronòstic.	7
Recopilació de les propostes de millora i elevar-les a les diferents entitats implicades.	7
Presentació dels resultats a la comunitat	7

5. METODOLOGIA

Partint de l'interès constructiu amb què neix aquest estudi, es proposa una metodologia participativa en què entitats i professionals implicats trobin un espai per a la reflexió, l'anàlisi i la creativitat, valorant el consens com elemental per desenvolupar el treball.

L'estudi se centrarà en:

- l'assessorament de professionals
- el recull d'informació facilitada pels diferents equips de treball de les institucions, les entitats i els serveis lligats als menors
- l'anàlisi de dades a través de diferents grups d'experts
- l'elaboració de propostes de millora una altra vegada des dels diferents equips de treball de les institucions, les entitats i els serveis lligats als menors.

El projecte constarà de quatre fases definides pel seu contingut metodològic:

1. Immersion teòrica. Recerca bibliogràfica, articles actuals, legislació actual, etc.
2. Recull de dades. Petició de col·laboracions, recull de qüestionaris, entrevistes, reunions, etc.
3. Anàlisi comparatiu de dades. Organització de grups de discussió, tabulació de dades recollides, primeres aproximacions a les hipòtesis, etc.
4. Resultats. Elaboració de conclusions, transcripció de propostes, etc.

5.1. PROCEDIMENT

FASE 1. IMMERSIÓ TEÒRICA

- Recerca bibliogràfica.
- Recull d'altres experiències semblants d'investigació a l'estat espanyol.
- Petició de memòries de les diferents institucions i serveis o entitats que desenvolupen programes amb menors amb risc social.
- Estudi competencial de l'Administració en relació a l'objectiu de l'estudi: traspàs de competències, conselleries de referències, partides pressupostàries assignades, plans d'actuació existents, etc.
- Elaboració de fluxogrames teòrics d'intervenció.

FASE 2. RECULL DE DADES

- Elecció d'experts, proposta de participació, envió plantilles d'experts
- Posada en contacte amb diferents entitats que intervenen a l'àmbit del menor
- Recull d'informació institucions, entitats i/ o serveis d'atenció primària envers:
 - **l'entitat. Dades bàsiques, equip de treball, programes desenvolupats dirigits a menors i família, etc.**
 - el context d'intervenció. Població total del context, població situació de risc, factors de risc amb detectats, etc.
 - els procediments d'intervenció davant la detecció de situacions de risc. Fluxogrames d'intervenció davant situacions de risc.
- Recull d'opinions a experts. Tabulació de resultats, devolució als diferents participants

FASE 3. ANÀLISI COMPARATIU PER TERRITORI

- Elaboració de taules de dades per territori

- Organització de trobades amb grups d'experts per analitzar les plantilles d'experts recollides en la fase 2
- Estudi comparatiu de fluxogrames teòrics i fluxogrames recollits des d'entitats d'atenció primària i serveis especialitzats

FASE 4. RESULTATS.

- Petició i recull dels instruments de valoració a les institucions/entitats/serveis col·laboradors.
- Elaboració del Document final.
- Presentació de Document final.

5.2. PARTICIPANTS

- Equip d'investigació
- Assessors de l'estudi

Professionals que treballen en el camp d'intervenció de menors amb situació de risc i que per les seves actituds personals se'ls valora com a possibles avaluadors externs del projecte d'investigació, aportant la seva opinió envers a la viabilitat de l'estudi (annex —llista d'assessors).

- Grups de treball:
 - Grup d'experts (A): Persones que tinguin una trajectòria professional reconeguda vinculada al treball amb menors.
 - Grup d'experts (B): Professionals que tinguin experiència laboral, el treball desenvolupat en dos contextos diferents de la intervenció amb menors amb situació de risc.
 - Grups de treball (C1, C2, C3⁵): Presència de membres dels equips d'atenció primària de serveis socials municipals, dels equips d'atenció especialitzada i de les entitats col·laboradores de l'Administració.

⁵ C1. GRUP DE TREBALL A MALLORCA
C2. GRUP DE TREBALL A MENORCA
C3. GRUP DE TREBALL A EIVISSA I FORMENTERA.

- Equips dels departaments de protecció de menors i família dels consells insulars
- Equips d'atenció primària de serveis socials municipals
- Equips d'entitats col·laboradores i prestadores de serveis a l'Administració
- Mostra de centres escolars d'educació primària i secundària pública
- Mostra de centres escolars d'educació primària i secundària privada
- Mostra d'equips infantils dels centres de salut d'atenció primària
- Hospitals privats i públics

Fiscalia de menors i àmbit judicial

El projecte d'Investigació «Qualitat de l'atenció a menors en situació de risc social» va començar el setembre i fins al desembre de 2002 s'ha realitzat la primera fase.

- Estudi de guarderies d'Eivissa i Formentera

Per dur a terme l'estudi, hem triat les 24 guarderies d'Eivissa i Formentera, de les quals analitzarem el blocs següents:

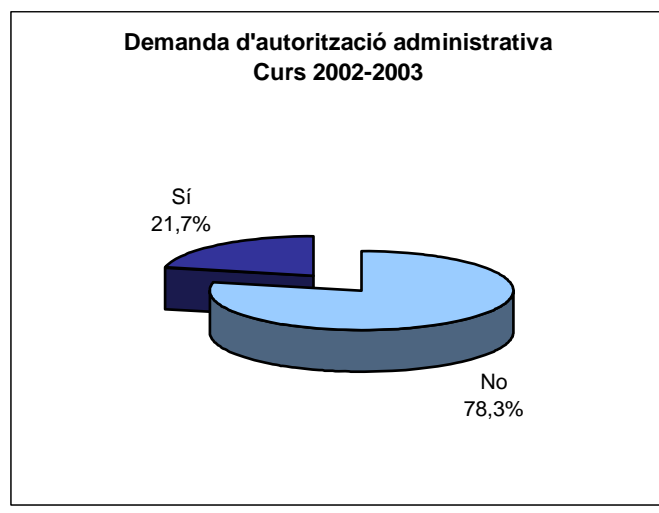
Horari

La mitjana de temps que romanen obertes les guarderies cada dia és de 10 hores; el mínim és de 5 hores i mitja i el màxim, 12 hores. N'hi ha que tenen horari de mitja jornada i n'hi ha que tenen horari complet.

Característiques del centre

Els anys que es varen concedir els permisos d'obertura dels centres oscil·len entre 1958 i 2001.

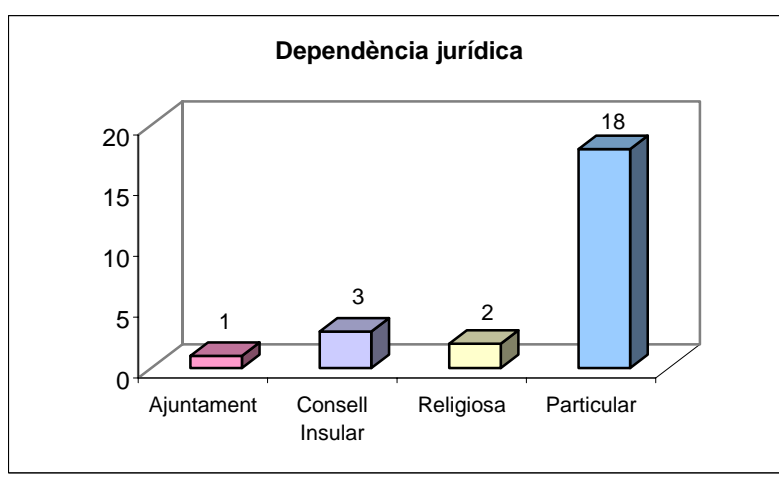
Fins al moment de la realització de l'enquesta, el 75% de les guarderies no havia demanat autorització administrativa per al curs 2002–2003.

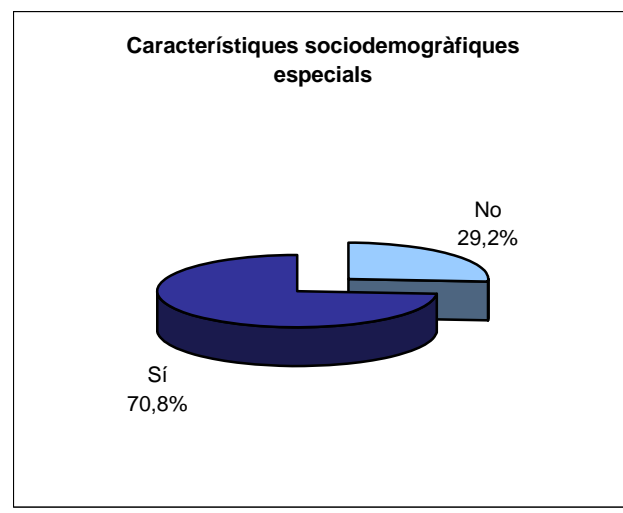
Només estudiarem el primer cicle de les guarderies, ja que totes l'ofereixen però només una ofereix també el segon cicle.

El 58,3% de les guarderies no estan preparades per transformar-se en centres d'educació primària.

El gràfic següent ens mostra la dependència jurídica de les guarderies infantils.

El 70,8% dels centres atenen població amb característiques sociodemogràfiques especials.

El 54,2% de las guarderías estan situades fora del casc urbà. Quasi totes les guarderías (el 91,7%) estan ubicades a edificis d'ús exclusiu o independent. La resta s'ubica als baixos d'edificis.

El 95,8% tenen accés independent des de l'exterior.

Dos terços dels edificis i dels accessos (el 66,7%) estan lliures de barreres arquitectòniques.

En qüestió de qualitat, tan sols el 17,4% de les guarderías aplica un model de qualitat.

Anàlisi econòmica

Relació de tarifes dels centres:

Las tarifes mensuals oscil·len entre 90 y 200 euros.

Las tarifes de menjador estan entre 4 i 120 euros (depenent de si els infants porten o no el menjar de ca seva).

Altres quotes d'alguns centres són:

- | material escolar
- | matrícula anual per a tallers
- | matrícula
- | assegurança escolar
- | transports
- | nadons entre 12 i 18 mesos.

Només 5 de les guarderies enquestades tenen fonts de finançament.

Serveis que ofereixen els centres

<i>Servei</i>	<i>Centres</i>
Menjador	<u>20</u>
Transport	<u>1</u>
Cura per hores	<u>6</u>
Pediatra	<u>0</u>
Logopèdia	<u>6</u>
Gabinet psicopedagògic	<u>11</u>
Infermeria	<u>1</u>
Altres	<u>1</u>

Alimentació

Els centres tenen diferents horaris de menjador i la diferència radica fonamentalment en el fet que el centre tengui horari complet o de mitja jornada.

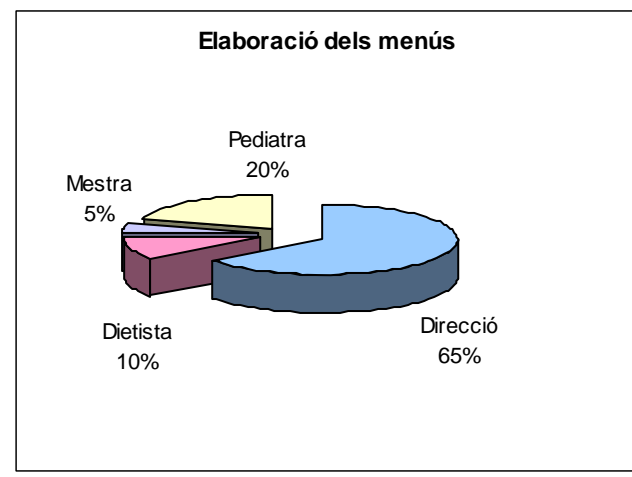
A continuació es detalla la mitjana dels infants que mengen als centres, el nombre màxim dels que ho fan a un centre i l'interval de començament i acabament de la menjada.

	<i>Nombre mitjà d'infants</i>	<i>Nombre màxim d'infants</i>	<i>Hora de començament</i>	<i>Hora d'acabament</i>
<u>Berenar</u>	<u>31</u>	<u>97</u>	<u>8.00–10.30</u>	<u>8.50–11.30</u>
<u>Dinar</u>	<u>15</u>	<u>50</u>	<u>11.30–13.30</u>	<u>12.30–14.30</u>
<u>Berenar</u>	<u>4</u>	<u>12</u>	<u>16.00–17.30</u>	<u>16.30–18.00</u>

A l'hora d'elaborar els menús es té en compte:

- Elaboració pròpia: el centre elabora el menú.
- Individual: els infants porten el seu menjar.

En el primer cas el menú és elaborat per la Direcció, la dietista, la mestra d'educació infantil i la pediatra.

Tots els menús oferts pel centre són fixos i periòdics. El 95,7% de les persones tenen el carnet de manipulador d'aliments.

Capacitat del centre

El nombre mitjà de places dels centres és de 47,38, amb un màxim de 100 places.

El 62,5% dels centres tenen llista d'espera, que oscil·la entre 4 i 45 infants.

Personal no docent del centre

A part de les persones docents, hi ha altres persones que col·laboren a l'hora de dur a terme les activitats pròpies del centre.

<i>Personal</i>	<i>% Sí</i>	<i>Nombre de persones</i>
<u>Neteja</u>	<u>79,2</u>	<u>1-2</u>
<u>Cuina</u>	<u>75</u>	<u>1-2</u>
<u>Manteniment</u>	<u>33,3</u>	<u>1</u>
<u>Administratiu</u>	<u>75</u>	<u>1</u>
<u>No docent</u>	<u>27,3</u>	<u>1</u>
<u>Gestoria</u>	<u>50</u>	<u>1</u>
<u>Direcció - Coordinació</u>	<u>50</u>	<u>1</u>

Personal docent del centre

<i>Personal</i>	<i>% Sí</i>	<i>Nombre de persones</i>
<u>Mestre d'educació infantil</u>	<u>54,2</u>	<u>1-4</u>
<u>Professor d'EGB especialitzat en preescolar</u>	<u>16,7</u>	<u>1</u>
<u>Tècnic superior en educació infantil</u>	<u>83,3</u>	<u>1-6</u>
<u>Tècnic específic en jardí de infància</u>	<u>37,5</u>	<u>1</u>
<u>Pedagog</u>	<u>12,5</u>	<u>1</u>
<u>Psicòleg</u>	<u>12,5</u>	<u>1</u>
<u>Altres</u>	<u>25,0</u>	<u>1</u>
<u> Cursant mestre d'educació infantil</u>		
<u> Monitor de temps lliure</u>		
<u> Auxiliars</u>		
<u> Puericultura</u>		
<u> Mestre especialitzat en pedagogia i terapeuta</u>		
<u> Assistents infantils</u>		

Equips de suport aliens al centre

Les guarderies enquestades tenen el personal docent següent:

<i>Personal</i>	<i>Centres</i>	<i>% Sí</i>
<u>Logopeda</u>	<u>19</u>	<u>79,2</u>
<u>Psicòleg</u>	<u>19</u>	<u>79,2</u>
<u>Pedagog</u>	<u>17</u>	<u>70,8</u>
<u>Equip d'atenció primària</u>	<u>23</u>	<u>95,8</u>
<u>Equip sanitari</u>	<u>5</u>	<u>20,8</u>
<u>Altres</u>	<u>7</u>	<u>29,2</u>
<u> Serveis socials</u>	<u>8,3</u>	
<u> Assegurança sanitària</u>	<u>12,5</u>	

PRIMER CICLE

El nombre d'alumnes de les guarderies del primer cicle oscil·la entre 12 i 68 infants, dels quals de 0 a 4 infants tenen NEE.

El 70,8 % de las guarderies tenen almenys 3 unitats.

Unitats per edat, nombre d'alumnes i ràtios màximes d'alumnes per unitat

<u>Edat</u>	<u>Nombre d'unitats</u>		<u>Nombre total d'alumnes</u>	<u>Nombre màxim d'alumnes per unitat (% Sí)</u>		<u>Nre. de titulats del personal docent</u>	
	<u>Sales</u>	<u>% Sí</u>				<u>Titulació</u>	<u>% Sí</u>
<u>fins a 1 any</u>	<u>1</u>	<u>58,3</u>	<u>1-30</u>	<u>1/8</u>	<u>54,2</u>	<u>MEI</u>	<u>4,2</u>
	<u>2</u>	<u>4,2</u>		<u>NEE</u>	<u>4,2</u>	<u>PEP</u>	<u>4,2</u>
<u>1-2</u>	<u>1</u>	<u>83,3</u>	<u>3-24</u>	<u>1/13</u>	<u>83,3</u>	<u>TSEI</u>	<u>29,2</u>
	<u>2</u>	<u>16,7</u>		<u>NEE</u>	<u>8,3</u>	<u>TEJI</u>	<u>12,5</u>
<u>2-3</u>	<u>1</u>	<u>70,8</u>	<u>7-42</u>	<u>1/20</u>	<u>91,7</u>	<u>MEI</u>	<u>16,7</u>
	<u>2</u>	<u>29,2</u>		<u>NEE</u>	<u>4,2</u>	<u>PEP</u>	<u>8,3</u>
						<u>TSEI</u>	<u>62,5</u>
						<u>TEJI</u>	<u>12,5</u>

MEI: mestre d'educació infantil

PEP: professor d'EGB especialitzat en preescolar

TSEI: tècnic superior en educació infantil

TEJI: tècnic especialitzat en jardí d'infància

El 54,2% de les guarderies disposa de personal qualificat en nombre igual al de les unitats +1.

A la meitat de les guarderies hi ha un MEI o PEP per cada 6 unitats o fracció en el primer cicle.

El 95,8% de les guarderies afirmen que els infants són atesos en tot moment per personal qualificat.

Sales per a cada unitat, obligatòries quan només hi ha primer cicle

<i>Edat</i>	<i>Sala/unitat 2m²/infant, mín. 30 m²)</i>		<i>Nombre total de sales</i>		<i>Sala de repòs i higiene separada</i>		
	<i>% Sí</i>	<i>Superfície en m²</i>	<i>Sales</i>	<i>%</i>	<i>% Sí</i>	<i>Material adient (%)</i>	<i>Mobiliari adient (%)</i>
<i>fins a 1 any</i>	<i>37,5</i>	<i>24-41</i>	<i>1</i>	<i>50,0</i>	<i>54,2</i>	<i>75,0</i>	<i>75,0</i>
			<i>2</i>	<i>16,7</i>			
			<i>3</i>	<i>8,3</i>			
<i>1-2</i>	<i>58,3</i>	<i>30-49</i>	<i>1</i>	<i>70,8</i>	<i>66,7</i>	<i>95,8</i>	<i>95,8</i>
			<i>2</i>	<i>12,5</i>			
			<i>3</i>	<i>12,5</i>			
<i>2-3</i>	<i>62,5</i>	<i>15-44</i>	<i>1</i>	<i>45,8</i>	<i>62,5</i>	<i>91,7</i>	<i>91,7</i>
			<i>2</i>	<i>33,3</i>			
			<i>3</i>	<i>4,2</i>			
			<i>4</i>	<i>4,2</i>			

Espai per preparar aliments amb capacitat per a equaments

<i>Edat</i>	<i>% Sí en tenen</i>	<i>Material adient (%)</i>	<i>Mobiliari adient (%)</i>
<i>< 1 any</i>	<i>75,0</i>	<i>75,0</i>	<i>75,0</i>
<i>0-3 anys</i>	<i>41,7</i>	<i>75,0</i>	<i>75,0</i>

Pati de jocs per cada 9 unitats d'ús exclusiu del centre (mín. 75 m²) per a infants de fins a 3 anys

<i>Edat</i>	<i>% Sí en tenen</i>	<i>Material adient (%)</i>	<i>Mobiliari adient (%)</i>
<i>fins a 3 anys</i>	<i>95,8</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>

Banys

<i>Banys per sala visible i accessible per a infants de 2-3 anys</i>						
<u>% Sí en tenen</u>	<u>2 lavabos</u>			<u>2 vàters</u>		
	<u>% Sí</u>	<u>Material adient</u>	<u>Mobiliari adient</u>	<u>% Sí</u>	<u>Material adient</u>	<u>Mobiliari adient</u>
<u>62,5</u>	<u>62,5</u>	<u>95,8</u>	<u>95,8</u>	<u>79,2</u>	<u>95,8</u>	<u>95,8</u>

<i>Banys per al personal separats de les unitats i dels serveis dels infants</i>									
<u>% Sí en tenen</u>	<u>Lavabos</u>			<u>Vàters</u>			<u>Dutxes</u>		
	<u>% Sí</u>	<u>Materia l adient</u>	<u>Mobiliari adient</u>	<u>% Sí</u>	<u>Materia l adient</u>	<u>Mobiliari adient</u>	<u>% Sí</u>	<u>Materia l adient</u>	<u>Mobiliari adient</u>
<u>70,8</u>	<u>87,5</u>	<u>87,5</u>	<u>87,5</u>	<u>87,5</u>	<u>87,5</u>	<u>83,3</u>	<u>41,7</u>	<u>45,8</u>	<u>45,8</u>

Altres sales

<u>Sales</u>	<u>% Sí</u>
<u>Despatx de Direcció</u>	<u>91,7</u>
<u>Secretaria</u>	<u>4,2</u>
<u>Sala de professors</u>	<u>4,2</u>
<u>Sala sanitària</u>	<u>0,0</u>
<u>Menjador (diferent de la sala d'ús múltiple)</u>	<u>25,0</u>
<u>Altres</u>	<u>16,7</u>
<u> Patis coberts a l'exterior</u>	
<u> Menjador (convertible)</u>	

CURRÍCULUM

Decret 66/2001, de 4 de maig.

Permanència del menor al centre

La permanència dels infants als centres és de 8 hores o menys.

Programació, documents.

<i>Programació, documents</i>	<i>% sí</i>
<u>Projecte educatiu</u>	<u>77,3</u>
<u>Projecte lingüístic</u>	<u>36,4</u>
<u>Projecte curricular de centre</u>	<u>63,6</u>
<u>Projecte curricular d'etapa</u>	<u>50,0</u>
<u>Programacions</u>	<u>87,5</u>
<u>Projecte general anual</u>	<u>41,7</u>
<u>Reglament de règim intern</u>	<u>87,5</u>
<u>Adaptacions curriculars per a infants amb NEE</u>	<u>41,7</u>
<u>Altres documents</u>	<u>21,7</u>

Entre els altres documents s'hi troben: memòries anuals, fitxes individuals dels alumnes, full informatiu als pares, fitxes de seguiment als alumnes, projectes i programacions internes.

Àrees que es treballen

<i>Àrees</i>	<i>% Sí</i>
<u>Identitat i autonomia personal</u>	<u>100,0</u>
<u>Medi físic i social</u>	<u>100,0</u>
<u>Comunicació i representació</u>	<u>100,0</u>
<u>Altres àrees</u>	<u>27,3</u>

Entre les altres àrees s'hi troben: sortides del centre, psicomotricitat i afectiu, afectiu, religió, respecte i medi rural.

Avaluació

<i>Avaluació</i>	<i>% Sí</i>
<u>Avaluació dels documents</u>	<u>79,2</u>
<u>Avaluació dels projectes d'ensenyament i aprenentatge</u>	<u>100, 0</u>
<u>Comunicació amb les famílies de l'avaluació del procés dels infants</u>	<u>100,0</u>
<u>Coordinació pedagògica amb les famílies o tutors</u>	<u>87,5</u>
<u>Periodicitat de les comunicacions i coordinació amb els familiars o tutors:</u>	
<u> Mensual</u>	<u>8,7</u>
<u> Trimestral</u>	<u>65,2</u>
<u> Anual</u>	<u>17,4</u>
<u> Altres</u>	<u>8,7</u>

Dins l'apartat «Altres» del punt «Periodicitat de les comunicacions i coordinació amb els familiars o tutors» s'hi troben: dia a dia, seguiments especials, cada 6 mesos.

Model educatiu

Entre els mètodes pedagògics que segueixen les escoles hi trobam els següents:

- Globalització
- Psicomotricitat (Montesori i Decroy)
- Companyonia
- Brinco (Editorial Onda), Projecte de Lluna (Editorial Everest), Colecció Pasitos (Editorial Monterrey)
- Actiu i participatiu
- Temes individualitzats
- Activitats en què es posa atenció a la participació
- Afecte i educació per als infants
- Afecte i confiança
- Atendre l'infant en tot moment

Les característiques generals dels mètodes pedagògics que segueixen les escoles són les següents:

- Apropar-los al medi i mostrar-los-ho.
- Autonomia basada en experimentació i jocs, no-discriminació, respecte, no-diferenciació de sexes, temes transversals i gran importància en la part afectiva.
- Autonomia personal.
- Autonomia, respecte pels companys i per les coses.
- Autonomia, respecte pels altres i per la naturalesa. Neteja. Afecte i estimació pels infants. Relació de convivència.
- Entesa com una actitud davant un procés d'ensenyament-aprenentatge. L'infant és un ésser global.
- Insistent en el respecte, tant de l'entorn com dels companys.
- Insistent en l'autonomia dels infants.
- Individualitat, obertura, autonomia, motivació, socialització, transferència, globalització, constructivista, etc.
- Murals, contes... desenvolupament d'unitats didàctiques, colors, números, lletres... cançons.
- Observant els infants, experimentació, manipulació. Utilització de sistemes i recursos naturals.

- Parteix de les característiques i les necessitats dels infants d'una manera activa que potencia l'observació i l'experimentació utilitzant elements de la naturalesa com a materials fonamentals.
- Partir de les característiques i les necessitats dels infants amb una metodologia que parteix de l'observació i experimentació amb els recursos naturals com a materials fonamentals.
- Respecte per l'entorn i pels companys.
- Respecte per les persones, les coses, l'entorn en general. Tot amb molta estimació i afecte i aconseguint que l'infant s'adapti al medi.
- Es basa en les necessitats bàsiques dels infants: necessitats ambientals, fisiològiques, lúdiques, comunicatives, afectives, d'autonomia, motrius i de socialització.
- Ser atent amb l'infant, que vegi que s'està amb ell i al seu costat per donar-li suport i guanyar la seva confiança per ensenyar-lo bé.
- Diversos mètodes, intentant treure el millor de cadascun.
- Varietat, individualització. Variant segons les característiques del grup.

El 15% de las guarderies adjunta qualche document breu explicatiu del mètode pedagògic.

Participació de la família o dels tutors

<i>Participació de la família o tutors</i>	<i>% Sí</i>
Activitats de participació	70,8
Xerrades sobre temes educatius	54,2

Entre les activitats de participació de les famílies o dels tutors hi trobam les següents:

- tallers
- sortides
- festes
- aportacions de material
- reunions
- xerrades
- aportacions individuals

SEGURETAT I HIGIENE

Una de les qüestions bàsiques a les guarderies és el seguiment correcte d'unes normes de seguretat i higiene. A continuació es mostren per parts la seguretat i la higiene a les guarderies:

Seguretat en el mobiliari i altres elements

	<i>% Sí</i>
<u>Porta d'entrada que no permet l'accionament als infants</u>	<u>87,5</u>
<u>Portes d'obertura cap a fora</u>	<u>58,3</u>
<u>Columnes i mobles sense escaires</u>	<u>83,3</u>
<u>Mobles que no puguin caure</u>	<u>100,0</u>
<u>Objectes no tallants</u>	<u>100,00</u>
<u>Angles i caires arrodonits</u>	<u>91,7</u>
<u>Absència de cantons</u>	<u>62,5</u>
<u>Endolls i mecanismes tapats o fora de l'abast de la mà dels infants</u>	<u>100,0</u>
<u>Finestres protegides o amb alçada de 130 cm</u>	<u>83,3</u>
<u>Radiadors protegits</u>	<u>91,3</u>
<u>Ventilació adient</u>	<u>100,0</u>
<u>Il·luminació natural</u>	<u>95,8</u>
<u>Sòl antilliscant</u>	<u>54,2</u>
<u>Hi ha estructures que poden produir caigudes</u>	<u>29,2</u>
<u>Escalons, jocs, pati</u>	
<u>Extintors</u>	<u>100,0</u>
<u>Revisions periòdiques a temps</u>	<u>100,0</u>
<u>Sortida d'emergència</u>	<u>79,2</u>
<u>Senyalitzades</u>	<u>57,9</u>

Higiene i netedat

	<u>% Sí</u>
<u>Trespols netejables i que no produeixen focus d'infecció</u>	<u>100,0</u>
<u>Parets netejables</u>	<u>91,7</u>
<u>Material de jocs i mobiliari rentables</u>	<u>100,0</u>
<u>Vegades que es netegen les dependències al dia</u>	
<u>1 vegada</u>	<u>58,3</u>
<u>2 vegades</u>	<u>33,3</u>
<u>3 vegades</u>	<u>8,3</u>
<u>Canvi de roba dels bressols</u>	
<u>Diària</u>	<u>50,0</u>
<u>Cada 2 dies</u>	<u>40,0</u>
<u>Setmanal</u>	<u>10,0</u>
<u>Canvi de llençols</u>	
<u>Diària</u>	<u>25,0</u>
<u>Cada 2 dies</u>	<u>60,0</u>
<u>Setmanal</u>	<u>15,0</u>
<u>Neteja de flassades</u>	
<u>Setmanal</u>	<u>72,7</u>
<u>Mensual</u>	<u>27,3</u>

Àrea de jocs

L'any de creació o la instal·lació de l'àrea de jocs va des de 1939 a 2002.

En el 41,7% de les guarderies la instal·lació de l'àrea de joc depèn d'un disseny previ, que el tenen per escrit només un 5% de les guarderies i està realitzat per:

- la Direcció
- Fuentemayor
- Kompan
- Consell Insular
- enginyer i aparellador
- arquitecte
- altres

Els criteris per fer els dissenys varen ser els següents:

- aprofitar les ombres dels arbres i tenir cura de la seguretat dels infants
- comoditat i benestar dels infants
- complir els requisits de la LOGSE
- les normes establertes pels documents oficials del MEC
- que fos adequat per als infants

- que permetés moviment, desplaçament i no hi hagués perills
- seguretat, amplitud i naturalesa

Encarregat de construir l'àrea de jocs:

	<u>% Sí</u>
<u>Fabricant dels jocs</u>	<u>8,7</u>
<u>Brigada municipal</u>	<u>4,3</u>
<u>Fabricant dels jocs i brigada municipal</u>	<u>8,7</u>
<u>Operari contractat a l'efecte</u>	<u>78,3</u>

Encarregat de muntar els jocs a l'àrea de jocs:

	<u>% Sí</u>
<u>Fabricant dels jocs</u>	<u>22,7</u>
<u>Brigada municipal</u>	<u>4,5</u>
<u>Operari contractat a l'efecte</u>	<u>72,7</u>

El 54,2% de les guarderies ha fet modificacions posteriors a la creació o la instal·lació de l'àrea de jocs.

Les modificacions realitzades foren:

- Eliminació d'instal·lacions de jocs perilloses
- Aplanar un pati, cobrir el sostre per protegir del sol i de la pluja
- Posar-hi una barrera separadora
- Arena delimitada i apartada dels jocs infantils
- Adequació de l'entrada
- Posar-hi arena, tobogans, pèrgoles i una caseta de fusta
- Canvi d'engronsadors metàl·lics per engronsadors de plàstic
- Folrar el trespòl del porxo amb material antilliscant
- Canvi de material metàl·lic per material de plàstic
- Construcció d'un pati nou
- Canvi de gespa artificial per enrajolat d'exterior
- S'han adaptat els jocs als infants de fins a 3 anys
- Separació de patis

Aquestes modificacions es realitzaren:

- Aproximadament entre 1990 i 1991

- Des de la inauguració fins avui
- Fa 2 anys
- Fa 3 anys
- Fa 5 o 6 anys
- Entre els anys 1998 i 2001
- Es canvien amb molta freqüència les coses de plàstic

Encarregat de fer les modificacions:

- ajuntament
- Direcció
- operari contractat
- personal educador i un operari
- operari, pares i educadors

Elements de separació entre l'àrea de jocs i l'exterior

<i>Elements de separació</i>	<i>% Sí</i>
<u>Vidres</u>	<u>0,0</u>
<u>Reixa metàl·lica</u>	<u>87,5</u>
<u>Reixa de fusta</u>	<u>17,4</u>
<u>Pilars de formigó</u>	<u>8,7</u>
<u>Parets</u>	<u>83,3</u>
<u>Vegetació</u>	<u>30,4</u>
<u>Altres</u>	<u>8,7</u>

Forma de accés a l'àrea de joc

<i>Elements de separació</i>	<i>% Sí</i>
<u>Portes</u>	<u>95,8</u>
<u>Rampes</u>	<u>12,5</u>
<u>Escales</u>	<u>33,3</u>

Elements i accessoris situats dins l'àrea de joc

<u>Elements</u>	<u>% Sí</u>	<u>Quantitat mitjana</u>	<u>Material de què estan fabricats</u>
<u>Bancs</u>	<u>54,2</u>	<u>3,5</u>	<u>Pedra, plàstic, obra, sintètic, fusta, metall, formigó</u>
<u>Papereres</u>	<u>87,5</u>	<u>2,4</u>	<u>Plàstic, sintètic, fibra</u>
<u>Fanals</u>	<u>60,9</u>	<u>4,0</u>	<u>Sintètic</u>
<u>Pèrgoles</u>	<u>81,8</u>	<u>1,6</u>	<u>Sintètic, natural, plàstic, lona, tela, metall, canya</u>
<u>Fonts</u>	<u>12,5</u>	<u>1,0</u>	<u>Pedra, formigó</u>

Alguns dels elements tenen més d'un material en la seva composició.

Jocs existents a l'àrea de joc

<u>Tipus</u>	<u>Per menors de 3 anys</u>	
	<u>Quantitat mitjana</u>	<u>Característiques</u>
<u>Engronsadors</u>	<u>3,57</u>	<u>Plàstics, ferro, fusta, goma, sintètic, metall</u>
<u>Tobogans</u>	<u>1,68</u>	<u>Plàstics, ferro, fusta, goma, sintètic, metall</u>
<u>Balancins</u>	<u>2,68</u>	<u>Plàstics, fusta, sintètic, metall</u>
<u>Multijocs</u>	<u>2,25</u>	<u>Plàstics, ferro, fusta, goma, sintètic, metall, cordes, tubs, pneumàtics, bicicletes, cèrcol, plàstic</u>

Algunes guarderies tenen alguns jocs per a infants majors de 3 anys (balancins, tobogans i multijocs) que solen ser de plàstic.

Superfícies existents a l'àrea de joc

Segons la classificació que apareix en la normativa de seguretat d'àrees de joc UNE-EN 1176-1177.

<u>Tipus</u>	<u>% Sí</u>	<u>Estat de la superfície</u>
		<u>% Bon estat*</u>
<u>Formigó i pedra</u>	<u>56,5</u>	<u>54,2</u>
<u>Revestiment bituminós</u>	<u>=</u>	<u>=</u>
<u>Superfície piconada</u>	<u>=</u>	<u>=</u>
<u>Gespa</u>	<u>34,8</u>	<u>33,3</u>
<u>Encenalls de fusta</u>	<u>=</u>	<u>=</u>
<u>Escorça</u>	<u>=</u>	<u>=</u>
<u>Arena</u>	<u>78,3</u>	<u>75,0</u>
<u>Grava</u>	<u>9,1</u>	<u>8,3</u>
<u>Revestiment sintètic amortidor</u>	<u>13,6</u>	<u>12,5</u>
<u>Altres (rajoles...)</u>	<u>58,3</u>	<u>58,3</u>

* Els % que apareixen representen tots els casos que han contestat i tots estan en bon estat. Les altres guarderies no tenen àrea de joc o no han contestat.

El 16,7% de les guarderies tenen separats els jocs dels infants menors de 3 anys dels jocs dels infants majors de 3 anys.

Els accessoris de jocs no necessiten reparació o substitució en el 95,7% de les guarderies.

El 100% de les proteccions per evitar caigudes (arrambadors, passamans i barreres) compleixen la seva funció en cada joc. D'aquestes proteccions, el 4,3% necessita reparació.

El 95,8% dels diferents elements dels jocs permet agafar-s'hi correctament.

El 95,8% de les guarderies afirma que hi ha alguna peça o element en els jocs que pot provocar que els infants hi quedin atrapats (cap/cos, cos/cap, roba i dits), amb aparició de lesions en els menors.

El 79,2% de las cadenes dels jocs es troben protegides adequadament.

El 4,2% de les cordes d'enfilar-se estan agafades pels dos extrems i l'amplitud total d'oscil·lació no excedeix del 20% de la distància del punt de suspensió i el terra.

El 94,7% dels perns i dels diferents elements de metall que formen part dels jocs estan protegits i revestits adequadament.

El 79,2% dels fonaments dels jocs es troben enterrats i protegits adequadament.

El 95,8% dels acabats dels materials i de l'equipament dels jocs són adequats i compleixen la funció d'evitar lesions perquè no tenen arestes vives ni escaires perillosos.

La disposició dels diferents jocs a l'àrea de joc s'ha fet respectant els perímetres de seguretat per evitar col·lisions i caigudes a totes les guarderies que han contestat a aquesta pregunta.

Manteniment i inspecció

El 100% de les guarderies du a terme qualche tipus de manteniment i inspecció de l'àrea de joc.

Els elements en què s'ha fet manteniment o inspecció són: jocs, superfície d'àrees de joc, elements de separació entre l'àrea de joc i l'exterior en el 100% de les guarderies.

Entre els elements accessoris als quals s'ha fet manteniment o inspecció s'hi troben:

- 100% de les papereres
- 72,7% dels fanals
- 87,5% dels sistemes de drenatge
- 79,2% dels bancs
- 4,5 dels engronsadors

El tipus de manteniment o inspecció que es du a terme en el 100% dels casos és:

- Neteja dels jocs
- Neteja de les superfícies
- Reajustament dels jocs
- Reparació dels desperfectes
- Substitució dels elements romputs o deteriorats

El 54,2% de les guarderies tenen una persona o grup de persones destinades per dur a terme específicament les tasques de manteniment o d'inspecció de l'àrea de joc. Aquestes persones són:

- Brigada municipal (16,7%)
- Professional contractat per a aquesta feina (16,7%)
- Altres (8,3%): Direcció, un operari...

La freqüència amb què es fan aquestes tasques és:

- Una vegada al mes (25%)
- Una vegada cada sis mesos (4,2%)
- Altres (83,3%): constantment, sempre que cal, cada setmana, entre 7 i 15 dies.

El 29,2% de les guarderies deixa constància o registre de les tasques de manteniment o inspecció, que es reflecteixen en les factures pagades.

NOVENA. Aquelles altres de naturalesa anàloga a les anteriors i no exercides per cap altre òrgan de l'Administració que la consellera de Benestar Social li encomani.

A petició de la consellera de Benestar Social en aquest apartat consignam el tipus de documentació per a les **preguntes parlamentàries, les sol·licituds de documentació i les compareixences** sobre l'ODDM, formulades per diferents parlamentaris del Grup Popular.

1. Pregunta parlamentària amb resposta oral:

- Enguany no se n'ha fet cap

2. Sol·licitud de documentació en data

- Enguany no se n'ha fet cap

3. Resposta escrita:

- 6-5-2002: Viatges oficials del director de l'ODDM durant l'any 2002 especificant destí, data, motiu i cost.

4. Compareixença

- Enguany no se n'ha fet cap

5. CONCLUSIONS

A causa de la feina feta durant l'any 2002 podem concloure el següent:

1. Encara és necessari un esforç major per respectar veritablement l'interès superior del menor en tots els àmbits i des de totes les institucions. La supremacia de l'interès del menor suposa que enfront de la contraposició d'interessos sempre ha de prevaler el de l'infant
2. Manca coordinació de criteris d'actuació entre l'atenció primària de serveis socials municipals i els serveis de menors dels consells insulars.
3. Consideram necessari generalitzar als centres educatius programes de interculturalitat, d'educació per a la pau, la cooperació i el desenvolupament i de drets dels infants.
4. Es fa molt necessària la formació tant de pares i mares o tutors com de professionals per fer front amb eines eficaces a les situacions cada vegada més violentes que vivim i que, com a conseqüència, presenten els menors en conflicte social.
5. És necessària la regulació normativa a les Illes Balears de les tècniques de pírcing, tatuatge i micropigmentació pel que fa a l'edat dels usuaris, el consentiment, la titulació dels que els realitzen, els materials que s'utilitzen i les instal·lacions on es duen a terme.
6. Els centres d'acollida per a menors no ofereixen les atencions que necessiten els menors amb necessitats especials (discapacitats, toxicomanies, problemes greus de conducta...). Podem dir que en aquesta comunitat hi ha una manca de recursos de protecció per atendre aquests menors.
7. Hi ha una manca de recursos per a menors amb discapacitats per rebre una atenció especialitzada, en especial activitats per realitzar en el temps lliure i durant les vacances.
8. És necessari iniciar les negociacions amb els responsables del sistema judicial de les Illes Balears per habilitar un espai físic i una organització administrativa i protocol·lària que permetin a les mares amb fills lactants donar-los el pit (necessitat bàsica i fonamental per al creixement i el desenvolupament de l'infant) sense haver d'interrompre el procés judicial en què estiguin involucrades i sense privar els infants del dret d'al·letament matern, la qual cosa suposa una disponibilitat de la mare en el moment en que l'infant ho requereix.

9. Cal extreure al màxim la protecció de la integritat física, psíquica i moral dels menors d'edat que hagin sofert algun tipus de maltractament o abús sexual, per tal d'evitar la «victimització secundària» en els processos de la jurisdicció penal derivada del funcionament de l'Administració de Justícia.
10. Els serveis de menors dels consells insulars d'Eivissa i Formentera i de Mallorca, especialment, han d'actuar amb més agilitat i diligència en els casos de maltractaments o de risc social per evitar que s'agreugin les situacions, les problemàtiques que se'n deriven i per iniciar el tractament pal·liatiu que necessiten el menor i la família.
11. S'han de prendre les mesures oportunes perquè els infants no siguin víctimes de la discriminació i/ o el càstig dels seus progenitors, és a dir, evitar que els progenitors els utilitzin en benefici propi per motius de venjança, odi, creences, condició...
12. Cal una major difusió dels drets i deures i les normes de convivència dels alumnes als centres docents no universitaris envers els pares i les mares o els tutors legals, així com un major aprofundiment de la població docent en el procediment establert pel Reial decret 732/1995, de 5 de maig, que regula aquesta matèria.
13. La legislació esportiva autonòmica hauria de regular expressament la protecció dels esportistes menors de 18 anys, especialment pel que fa al mal anomenat «dret de retenció». Cal una modificació de la Llei de l'esport balear en aquesta matèria perquè s'estableixi per llei la prohibició de qualsevol transacció comercial, dret de formació, exigència de retenció o un altre tipus de compensació econòmica. Així mateix, cal adoptar mesures perquè els nins, les nines i els joves esportistes d'aquesta comunitat puguin compaginar els estudis amb l'assistència a competicions esportives.
14. Implementar canals de coordinació entre el sistema sanitari i el sistema educatiu per articular els serveis de prestacions terapèutiques sanitàries amb l'escola. Proporcionar un servei respectuós amb l'horari escolar als infants que necessiten rehabilitació sense interrompre massa l'horari habitual de l'escola, amb la finalitat que no sigui una mesura pal·liativa del problema de salut però, a la vegada, causa de desintegració del nin del medi escolar. S'ha d'intentar trobar solucions mirant els infants de manera integral.
15. No s'ha pogut realitzar la supervisió d'un centre d'acollida de menors tutelats pel Servei de Menors i Atenció a la Família del Consell de Mallorca per la manca de col·laboració d'aquest organisme, primer, per prohibir al personal de l'ODDM entrar al centre i, després, per no haver contestat

(després de més d'un any) el qüestionari del protocol de valoració enviat perquè almenys l'emplenassin.

16. Seria recomanable que el centre penitenciari de Palma habilités alguna sala per als menors que van a visitar familiars o amics. Som conscients de la importància que tenen aquests espais, tant físicament per facilitar la comunicació com personalment per poder mantenir la relació amb la persona internada.
17. El procés de regularització de les famílies amb menors immigrants s'hauria d'agilitzar. També respecte de la diversa problemàtica social i jurídica que presenten els menors estrangers indocumentats («sense papers») quan passen a ser tutelats per l'Administració pública, ja que també tenen dret a desenvolupar-se personalment i a beneficiar-se de les mesures que persegueixen la seva regulació i la inserció sociolaboral. Per aquest motiu es fa necessari l'exercici àgil i eficient dels seus drets per part de l'administració protectora en coordinació amb la Delegació del Govern a les Illes Balears en els terminis establerts legalment, amb la finalitat primordial d'evitar la indocumentació i la irregularitat en què poden quedar els menors tutelats estrangers quan arriben a la majoria d'edat.
18. S'ha suggerit als presidents de les corporacions locals de la comunitat autònoma que adoptin les mesures legals que calguin perquè els agents de l'autoritat puguin dur a terme, si escauen, les comprovacions necessàries per impedir que als carrers i als espais públics els menors d'edat portin, exhibeixin o emprin armes d'imitació de les reals, concretament pistoles d'aire comprimit que projecten balins de PVC.
19. A pesar de les millores d'atenció realitzades al llarg de l'any, encara hi ha una manca de recursos per als menors per rebre una atenció especialitzada en l'àrea de salut mental infantojuvenil.
20. Des de l'ODDM es reben freqüents queixes el contingut de les quals tenen relació amb el funcionament de l'Administració de Justícia, la tramitació de procediments judicials on intervenen menors d'edat i procediments de protecció de menors. En aquests casos, l'ODDM i per la limitació expressa del Decret 16/1997, de 30 de gener, que la regula no pot actuar quan hi ha un procediment judicial *sub iudice*. D'aquesta forma és respectuosa i no interfereix en les actuacions dels Tribunals ordinaris per garantir el principi d'independència del poder judicial (consagrat en l'article 117 de la Constitució espanyola) ni en la intervenció que pugui emprendre el Ministeri Fiscal, integrat amb autonomia funcional en el poder judicial —això amb plena observança de l'article 124 de la Constitució espanyola i de la Llei 50/1981, de 30 de desembre, que regula l'estatut orgànic— si bé cal un esforç per part del Ministeri Fiscal per tal de remoure tots els obstacles que

hi pugui haver en la tramitació d'un procediment judicial o administratiu en matèria de protecció de menors o bé on hi participin menors d'edat, per tal de reforçar la seva presència i vetllar perquè la funció jurisdiccional s'exerceixi de forma eficaç i de conformitat a les lleis i en els terminis i termes assenyalats, exercitant, si s'escau, les accions, recursos i actuacions que pertoquin per salvaguardar, a més, l'interès superior dels menors en aquests tipus de procediments.